VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIX. évfolyam
8700 szám
8 oldal 30 bani
Csütörtök
1973.
március 15.

A vezetés tökéletesítéséért

A tegnapi lapszámunkban közzétett törvényerejű rendelet, mely a minisztériumok és központi állami szervek megszervezésével kapcsolatos, úgy tűnhet, hogy a napi újságolvasót kevésbé érdekli. Menynyiben érint bennünket például a minisztériumi vezetőtisztségek felsorolása, a különböző ügyosztályok személyi állományának meghatározása és létszámkerete? — merülhet fel a kérdés. Mert hisz a nyomdafestéket látott törvényerejű rendelet célja kettős: egyrészt a legutóbbi országos konferencia határozataiból fakadó tudományos vezetés tökéletesítését szolgálja, másrészt közvetlenül a termelést, a termelőmunka minőségi mutatóinak javítását, hiszen a magas szakképzettségű káderek munkájának ésszerű felhasználása elsőrendű, létfontosságú kérdéssé lépett elő. Ma, amikor iparunk egyetlen óra alatt 60 millió lej értékű termelést ér el, amikor újabb erőfeszítéseket teszünk, hogy csökkentsük lemaradásunkat az iparilag fejlett országok színvonalához képest, a szakértelem, a technikai és technológiai alkotómunka gyorsabb ütemű előretörésére van szükség. Arra tehát, hogy megértsük mindenütt, minden munkahelyen: az alkotókat alkotó munkára használjuk fel és ne a hivatali apparátusokban; arra, hogy jobban, ésszerűbben gazdálkodjunk a szellemi potenciállal; arra, hogy a gondolkodást, ha úgy tetszik pártfeladatnak tekintsük. A törvényerejű rendelet megjelenésével kapcsolatban hadd emlékeztessük olvasóinkat pártfőtitkárunknak a legutóbbi plenárison elhangzott szavaira: „A gazdasági adminisztratív apparátus leegyszerűsítését és ésszerűsítését el kell mélyíteni minden szervezeti szinten... Minden erőt a vállalatok, a tervező és kutató tevékenység felé kell irányítani, a párt- és állami szervek figyelmének középpontjában állandóan a vállalatoknak kell állnia. Meg kell érteni, hogy a nemzeti jövedelmet nem az irodákban, hanem csakis az anyagi termelés terén teremtik".

Van tehát mit tennünk pártszerveinknek vállalati szinten is. A mi üzemeink egy részére is érvényes az a bírálat, hogy magasabb képzettségű szakemberek egy részét nem használják fel ésszerűen, hogy adminisztratív funkciókban olyan embereket is tartanak, akiknek a munkája mostani beosztásukban helyettesíthető lehetne, miközben a koncepciós munka még mindig várat magára. A pártplenáris és a törvényerejű rendelet figyelmeztet: tegyünk meg mindent a Megfelelő embert a megfelelő helyre elv alkalmazásáért. A megyénkben kiszélesedett Jó szocialista tulajdonos, gazda és termelő mozgalom, a pártbizottságok gazdasági bizottságának tanulmánytervei, a mérnökök és technikusok bizottságai megfelelő szervezeti keretet teremtenek ahhoz, hogy a műszaki gondolkodásnak olyan rangot adjunk, amilyet megérdemel.

VÖRÖS LOBOGÓ

Törvényerejű rendelet

a szükségállapot bevezetéséről a hóvihar és a masszív havazás folytán érintett Bukarest municípiumban és egyes megyékben

A masszív havazás és a hóvihar következményeinek felszámolása, valamint a termelés és az ellátások normális menetének biztosítása céljából,

az Államtanács az alkotmány 64. szakaszának 9. pontja értelmében

elrendeli:

1. SZAKASZ. — Bevezetik a szükségállapotot Bukarest municípiumban és a következő megyékben: Argeş, Brăila, Buzău, Dîmboviţa Dolj, Galaţi, Ialomiţa, Ilfov, Olt, Prahova, Teleorman.

2. SZAKASZ. — Központi parancsnokság létesül azzal a feladattal, hogy mozgósítsa a hadsereget, a szállítási egységeket és az egész lakosságot a hóvihar és a havazás következményeinek felszámolására az 1. szakaszban említett megyékben.

A központi parancsnokság a következőkből áll:

— Románia Szocialista Köztársaság fegyveres erőinek főparancsnoka;

— a Minisztertanács első alelnöke;

— az RKP KB szervezési titkára;

— a Gazdasági és Társadalmi Tevékenység Központi Munkás Ellenőrző Tanácsának elnöke;

— a honvédelmi miniszter;

— a belügyminiszter;

— a közlekedés- és távközlésügyi miniszter.

Helyi viszonylatban, mindegyik megyében, illetve Bukarest municípiumban parancsnokság létesül a következőkből: az RKP megyei bizottságának első titkára, illetve az RKP Bukarest municípiumi bizottságának első titkára, a katonai helyőrség parancsnoka, a Belügyminisztérium felügyelőségének főfelügyelője, az út- és szállításügyi területi, illetve tartományi igazgatóságok igazgatói.

A megyei és a Bukarest municípiumi parancsnokság intézkedést tesz, hogy megszervezzék a parancsnokságokat minden községben, városban és municípiumban, valamint a megye területén, illetve Bukarest municípium területén működő minden egyes szocialista egységben.

3. SZAKASZ. — A központi parancsnokság határozatai kötelezőek az összes állami és társadalmi szervekre és szervezetekre, valamint az egész lakosságra.

Úgyszintén kötelezőek az illető terület körzetében a megyei, Bukarest municípiumi, helyi és szocialista egységekbeli parancsnokságok határozatai.

4. SZAKASZ. — A fegyveres erők, a minisztériumok és a szocialista egységek minden rendelkezésükre álló eszközzel szabaddá teszik a közlekedési utakat, a gazdasági egységekhez vezető utakat, hogy biztosítsák a lakosság ellátását és az összes szocialista egységek tevékenységének normális menetét.

5. SZAKASZ. — Az összes munkaképes lakosok kötelesek részt venni a központi parancsnokság és a helyi parancsnokságok által szervezett minden akcióban.

NICOLAE CEAUŞESCU,
az Államtanács elnöke

Bukarest, 1973. március 14.

A masszív havazás és a hóvihar következményeinek felszámolására alakult központi parancsnokság HATÁROZATA

A masszív havazás és a hóvihar következményeinek felszámolása, valamint a gazdasági egységek normális működésének és a lakosság ellátásának biztosítása céljából a központi parancsnokság elrendeli:

1. — A Közlekedés- és Távközlésügyi Minisztérium és a néptanácsi végrehajtó bizottságok a honpolgárok és a katonai egységek támogatásával azonnal intézkednek a hó eltakarításáról a pályaudvarokról és a vasútvonalakról, hogy a vasúti forgalom normálisan folytatódjék.

Úgyszintén haladéktalanul hozzá kell látni a fő bekötő utak és az országutak szabaddá tételéhez. Ezekre az akciókra mozgósítani kell a katonai egységeket, az említett útvonalak mentén lévő helységek összes munkaképes lakosait. Fel kell használni erre a célra az ipari, mezőgazdasági, építkezési és szállítási egységek rendelkezésére álló összes felszereléseket.

A Honvédelmi Minisztérium kirendeli a csapatállományokat és a szükséges eszközöket a pályaudvarok és vasútvonalak, valamint a közúti közlekedési főútvonalak szabaddá tételére.

(Folytatása a VII. oldalon)

Nicolae Ceauşescu elvtárs fogadta az UNESCO Felsőoktatási Európai Központjának igazgatóját

Nicolae Ceauşescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke szerda délután fogadta Erik Manfred Ribbinget, az UNESCO Bukarestben székelő Felsőoktatási Európai Központjának igazgatóját.

A találkozón részt vett Mircea Malita elvtárs, az Államtanács elnökének tanácsosa.

Erik Manfred Ribbing igazgató ismertette az UNESCO Felsőoktatási Európai Központjának jelenlegi és távlati célkitűzéseit, s ezzel kapcsolatban kiemelte országunk szakintézményei, a román tudományos dolgozók jelentős hozzájárulását a regionális szerv tevékenységének jó lebonyolításához, célkitűzéseinek valóra váltásához.

Nicolae Ceauşescu elvtárs a megbeszélés során hangsúlyozta, hogy az UNESCO Felsőoktatási Európai Központjára fontos szerep hárul a kontinensi egyetemközi és tudományos együttműködés előmozdításában, az oktatás és a tudomány fejlesztésében, a béke és a népek barátságának erősítésében. Az Államtanács elnöke rámutatott, hogy Románia a jövőben is aktívan részt vesz a UNESCO-központ programjának megvalósításában, a nevelés és oktatásügyi együttműködés kiterjesztésében és bővítésében, s ezúton hozzájárul a béke és a biztonság, a széles körű együttműködés légkörének megteremtéséhez Európában és az egész világon.

A megbeszélés szívélyes légkörben folyt le.

Lapunk tartalmából:

Intézkedések a különleges időjárás okozta nehézségek leküzdésére
(VII. oldal)

Román—török árucsere-megállapodás
(VIII. oldal)

Megtartották az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság plenáris ülését

Az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság tegnap rendezte meg plenáris ülését a Barátság Házában. Az értekezleten részt vett Dorel Zăvoianu elvtárs, az RKP Arad megyei bizottságának titkára és Sava Stoichitescu, a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács kulturális-nevelési igazgatóságának főinstruktora. Az ülés munkálatain hasonlóképpen részt vettek az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság tagjai, a megyei városok szocialista művelődési és nevelési bizottságainak elnökei, művelődési házainak, könyvtárainak a községek kultúrotthonainak igazgatói, valamint számos meghívott. Liviu Berzovan elvtárs, a megyei szocialista művelődési és nevelési bizottság alelnöke előterjesztette: „Azok a tényezők, eljárások és módszerek, amelyek dinamikusabbá és hatékonyabbá teszik a kulturális-nevelői tevékenységet" című referátumot, majd Aurel Martin elvtárs, a megyei szocialista művelődési és nevelési bizottság elnöke ismertette a kulturális-nevelői munka időszerű feladatait. Ez alkalommal alakították meg a megyei szocialista művelődési és nevelési bizottság munkabizottságait is. Dorel Zăvoianu elvtárs értékes útmutatásokat adott a jelenlévő művelődési aktívának a propaganda és kulturális-nevelői munka további hatékony megszervezéséhez. A tegnapi plenáris ülés tulajdonképpen lezárta azt a háromnapos kiképzést, amelyen a városi és községi pártbizottságok helyettes titkárai, a művelődési házak és otthonok, valamint a városi könyvtárak igazgatói részt vettek.

Munkaszervezés és javadalmazás — a mezőgazdasági termelés alfája és omegája

Lapunk mezőgazdasági osztályának munkatársai kerekasztal-értekezletet szerveztek a szerkesztőségben a minap. Meghívták megyénk néhány termelőszövetkezetének elnökét, illetve vezető szakemberét és megkérték őket, hogy nyilatkozzanak arról: milyen sikereket értek el gazdaságaikban a globális akkordrendszer alkalmazása nyomán, s milyen távlatokat nyit e munkaszervezési és javadalmazási forma az elkövetkező időszakban? A kerekasztal-megbeszélés résztvevői ennek kapcsán nyilatkoztak a szövetkezetközi tanácsok tevékenységéről is. Meghívottaink között üdvözöltük Szilágyi György mérnököt, a pécskai szövetkezetközi tanács elnökét, Csigyár Istvánt, az iratosi mtsz elnökét, Mann Tamást, a zerindi mtsz főmérnökét, Molnár Gézát, a feketegyarmati mtsz főmérnökét, Bakos Sándort, a Luguzău-i mtsz mérnökét.

Előljáróban rövid interjút készítettünk CARACIONI CONSTANTIN elvtárssal, a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Megyei Szövetségének elnökével ugyancsak a fent említett kérdések kapcsán.

Caracioni elvtárs az alábbiakat válaszolta kérdéseinkre:

— Úgy vélem, mindenki meggyőződött arról, hogy az elmúlt két esztendő folyamán a globális akkordrendszer alkalmazása a szövetkezeti tagság érdekeltté tételének valóságos magasiskolájává vált megyénkben is. A szövetkezeti parasztság megismerte, majd ezt követően nagyra értékelte ezt az ösztönző, szocialista javadalmazási formát. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a globális akkordrendszer teljes mértékben bevált. Ami hátra van, az még a javadalmazás helyenkénti tökéletesítése, hogy az maradéktalanul megfeleljen a szövetkezetek adottságainak, körülményeinek, gazdasági erejének és a helyi feltételeknek. Biztonsággal állíthatom, hogy a globális akkordrendszer megyénkben teljes mértékben elterjedt a növénytermesztésben. A legtöbb szövetkezeti gazdaságban sikerrel alkalmazták ezt az ösztönző javadalmazási formát a kertészeti munkálatoknál is. Elsősorban a nagy zöldség- és

(Folytatása a III. oldalon)

Cinkosság

Mostanság sokat cikkeznek a lapok a fegyelemmel és a sportszerűséggel kapcsolatban. Nem véletlenül, a sportszerűtlenségek lavináját csak úgy lehet feltartóztatni, ha minden ilyennemű megnyilvánulást határozottan elítélő és visszautasító közvéleményt alakítunk ki, s ha a vezetők és az edzők minden eddiginél erélyesebben lépnek fel a sportetikát megsértők ellen.

Sajnos, még nem mindegyik sportvezető és bíró tesz eleget ilyen irányú kötelezettségeinek. Vasárnap reggel a Gyermek-poliklinika termében a bírók és a zsűri tagjai szótlanul tűrték, hogy a Temesvári CFR kötöttfogású birkózói — a nézők háta mögé gyáván elbújva — nyomdafestéket nem tűrő bekiabálásokkal becsméreljék az ellenfeleket és a szőnyegbírókat. Mi több, a birkózók neveléséért személy szerint is felelős temesvári edző sem lépett közbe! Cinkos hallgatásával pedig további sportszerűtlenségekre késztette versenyzőit.

Az Aradi CFR—Temesvári CFR barátságos labdarúgó-mérkőzésen két játékos kényszerült a pálya elhagyására. A vendég együttes csapatkapitánya (!) előbb rúgdosódott, majd kiállítása után félreérthetetlen „ajánlatokat" tett a bírónak, miközben edzője csupán baráti hátbaveregetéssel próbálta megnyugtatni. Szünetben pedig a temesvári vezetők igyekeztek meggyőzni a bírót, hogy végeredményben Periat nem is olyan rossz fiú, ők a felkészülés időszakában vannak, s a játékvezető igazán megengedhetné, hogy a kiállított játékos a második félidőben ismét pályára lépjen...

Sajnos, nemcsak a vendégek bizonyultak sportszerűtleneknek, szünet után Kukla II. István is megfeledkezett a jólneveltségről, miután szabálytalankodtak vele a temesvári védők, illemtelen szavakkal illette a jól és becsületesen bíráskodó Logofătu Florian játékvezetőt.

A három kirívó sportszerűtlenséggel kapcsolatban eszünkbe jut valami: ideje lenne már erélyesen fellépni azon vezetők és edzők ellen is, akiknek védőszárnya alatt ilyen, a sportszerűség és az emberség legelemibb szabályairól is megfeledkező versenyzők és sportolók is megbújhatnak.

(oroszhegyi)

Röviden

A női röplabda-bajnokcsapatok Európa-kupájának döntője, amelyet a hollandiai Apeldoornban bonyolítottak le, a Budapesti NIM győzelmével fejeződött be. Az utolsó mérkőzésen a magyar csapat 3—1 arányban legyőzte a Lodzi Start együttesét. A Moszkvai Dinamo 3—1 arányban győzött a Berlini Dynamo ellen, és a második helyre került. Említésre méltó, hogy a NIM veretlenül nyerte a versenyt.

☆

A belgrádi nemzetközi női sakktornán befejezték több függőben maradt játszmát. Gordana Jovanovics 2 pontot szerzett, legyőzte Erenskat és Kahlbrenert. Kozlovszka győzött Georgieva ellen és döntetlent ért el Milivojevics-csal szemben. Veróczi pedig vesztett az Erenska elleni játszmában.

A táblázat élén a román Alexandra Nicolau áll 6 ponttal 7 lehetségesből. Utána következik a szovjet Kozlovszka (4.5 pont).

☆

A jégkorong-világbajnokság G csoportjának negyedik fordulójában a következő eredmények születtek: Norvégia — Anglia 11:3; Franciaország — Dánia 6:3; Magyarország — Kínai NK 9:6; Hollandia — Bulgária 8:5.

A táblázat állása a következő: Norvégia — 8 pont; Magyarország — 6 pont; Hollandia — 6 pont; Franciaország — 6 pont; Bulgária — 2 pont; Kínai NK — 2 pont, Dánia — 1 pont és Anglia — 0 pont.

☆

A nyugat-virginiai Charlestonban sor került a nemzetközi teniszverseny második fordulójának mérkőzéseire. Ilie Năstase 6:4, 5:7, 7:5 arányban legyőzte a dél-afrikai Pat Cramert, a spanyol Juan Gisbert 3:6, 6:3, 7:5 arányban Ion Țiriacot, az amerikai Clark Graebner pedig 7:6, 5:7, 6:3 arányban a nyugatnémet Karl Meilert.

Párosban az ausztráliai Ian Fletcher, John Cooper pár 6:2, 5:7, 6:4 arányban legyőzte a Meyer, Gerken amerikai párt.

KÖZLEMÉNY

Az Országos Testnevelési és Sporttanács a rossz idő miatt és a sportbajnokságokon esetleg kialakuló egyenlőtlen helyzetek elkerülésére úgy határozott, hogy elhalasztja az országos bajnokságok összes hivatalos versenyeit, beleértve a labdarúgó A osztály 17. fordulójának a hét végéig beütemezett mérkőzéseit is.

Az elhalasztott versenyeket és mérkőzéseket a szövetségek újraprogramozzák.

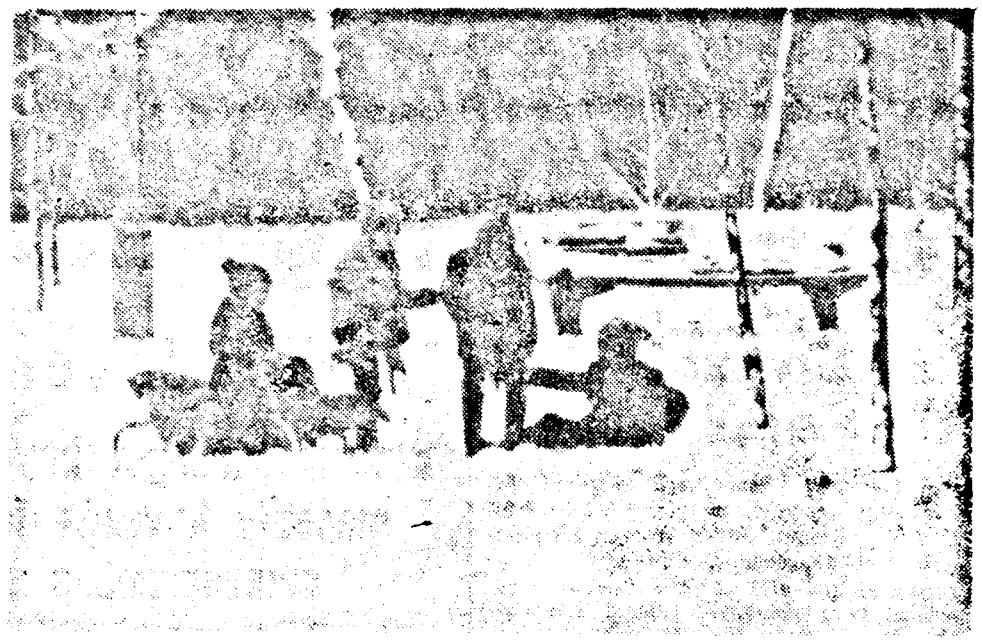

Újra itt a tél. A kicsinyek legnagyobb örömére siklik a ródli.

Szövetkezeti érdek és fogyasztói igény

A pécskai fogyasztási szövetkezet évi közgyűlésén elhangzott beszámoló összesített adatai arról tanúskodnak, hogy a termékfelvásárlási és szerződési tervet 103 százalékban, az árutermelést pedig 114 százalékban váltották valóra, de a legjelentősebb tevékenységben, a kereskedelmi áruk eladásában csak 98.6 százalékos eredményt értek el és ez valamivel több, mint egymillió lej lemaradást jelent. A vezető tanács alaposan elemezte ennek okait.

Rámutatott jónéhány készruha, textil, lábbeli, kötöttáru és élelmiszer hiánycikkre, amelyeket egyes üzletfelelősök hanyagsága, az áruszakértők érdektelensége, vagy a megyei kereskedelmi szervezet hibájából egyáltalán nem, avagy csak kis mennyiségben szállítottak. Igyekeztek változatos nevelő eszközöket használni, s ha kellett, megfelelő szigorral léptek fel az alkalmazottakkal szemben. Ez azonban nem elég a lemaradás behozására.

Íme, néhány újabb terv: vonzóbbá teszik a tevékenységet; általános irányzatként azon lesznek, hogy az italboltokat falatozókká alakítsák át; megnyitnak egy Gospodina-típusú félkész termékeket árusító üzletet (április 1-ig); önkiszolgálókká alakítják át a tornyai és nagyperegi élelmiszerüzleteket; korszerűsítik egyes egységek bútorzatát; növelik a saját tenyésztésű állatállomány létszámát, hogy nagyobb mennyiségben láthassák el laboratóriumi termékekkel egységeiket.

A szövetkezet az elmúlt évben 177 hűtőszekrényt, 280 tévékészüléket, 212 mosógépet, 506 kerékpárt stb. adott el. A fogyasztó azonban joggal elvárja, hogy a gyakorta keresett cikkeket is mindig megkaphassa. Hiánycikk az élesztő (különösen Peregen), egyes egységekből hat hónapja hiányzik az ásványvíz, nagyon ritkán kapható máléliszt, vaj, tejpor és pörkölt kávé. Be lehetne és be kellene vezetni a vasárnapi tejárusítást. Addig nincs rendben a dolog, ameddig a pécskai fogyasztó Aradra megy egyes árucikkekért.

BÜTE GYULA

Válasz két kérdésre

Lippai olvasóink kérdezték a következőket:

1. Lippán, a távolsági autóbuszok állomásánál a menetrenden csak a járatok indulási idejét tüntették fel. Miért nem szerepel a menetrenden az is, hogy az autóbuszok mikor érkeznek meg az egyes helységekbe, illetve a végállomásokra?

2. Át lehetne-e költöztetni az autóbuszok állomását (megállóját) a jelenlegi helyéről a városi könyvtár elé? (olvasóink szerint ez célszerűbb lenne).

A kérdésekre Suciu Mircea elvtárstól, az Aradi Autobaza diszpécserétől kértünk és kaptunk választ:

— Szolgálati ügyben március 15-én Aradra jön a lippai autó-alakulat vezetője. Utasítást kap majd arra, hogy készítsék el és függesszék ki a pénztárnál az önök olvasói által kért részletes menetrendet. A második kérdés megoldása már nehezebb. Az állomásnak, a megállónak a pénztár közelében kell lennie. Ha a helyi szervek valóban célszerűnek tartják a megálló áthelyezését és pénztárhelyiséget is biztosítanak ott számunkra, mi nem ellenezzük az átköltöztetést. Mindenesetre utasítjuk majd lippai megbízottunkat, hogy beszélje meg a kérdést a Lippa városi néptanács vezetőivel.

Körinterjú szódavíz-ügyben

Lapunk március 10-i számában közöltük a hírt, hogy a Higiena kisipari szövetkezet a Romanilor út 47. szám alatt szikvíztöltő részleget nyit április elejétől. Kezdetben 700—800 üveget töltenek itt naponta, de szükség esetén növelhetik majd a kapacitást. Arra is gondoltak, hogy megszervezik a szódavíz házhoz szállítását. Kétségtelen, hogy a kezdeményezés dicséretes, de úgy véljük, ez csak „egy csepp a tengerben", csupán a környék szódavíz-ellátását oldja meg, részben. Az előző évek tapasztalatai alapján, figyelembe véve azt, hogy tavaly nyáron sem volt zavartalan a hűsítő italokkal és a szódavízzel való ellátás városunkban (éppen az említett hír adta az ötletet), körinterjút készítettünk a legilletékesebbekkel, azzal kapcsolatban, hogy mi lesz a helyzet idén.

A Progresul helyiipari vállalat vezetői régen ígérik, hogy az új, modern hűsítő ital részlegen, csakúgy, mint az ország sok más városában félliteres üvegekbe töltik majd a szikvizet (kristályvizet). **Mikor váltják be ígéretüket?** — kérdeztük Uncu Tiberiu elvtárstól, a Progresul eladási osztályának főnökétől.

— Ötvenezer festett-címkés üveget rendeltünk az üveggyártól. Ebből 37 ezret már megkaptunk. A többi üveg valószínűleg festett címke nélkül jön meg. Mi akár azonnal is megkezdhetjük a töltést. A „klasszikus" szódavízre érvényben van a szerződésünk a Közélelmezési Trösszttel. Ők úgy nyilatkoztak, hogy hajlandók átvenni a szikvizet félliteres üvegekben. De nyitva maradt számos kérdés s ezért a töltést még nem kezdhetjük meg.

— **Melyek a nyitott kérdések, és a Közélelmezési Trösszt árusít-e majd házhoz is a félliteres üvegekbe töltött szódavízből?** — kérdeztük ezután Hegedűs Tibor elvtárstól, a trösszt kereskedelmi osztályának munkatársától.

— Akad bőven tisztázni való. Az első az, hogy ha bevezetjük a félliteres kristályvizes üvegek használatát, ki kell vonnunk a forgalomból a „klasszikus" szódásüvegeket. Ám ezekből sokezer darabbal rendelkezünk. Ki veszi meg tőlünk? Azt sem tudjuk biztosan: a Progresul csakis festett címkés üvegbe tölti-e majd a szikvizet, s hogyan bonyolódik le a csere, elfogadják-e a többi, szabvány félliteres üvegeket is, vagy sem?

Az említett kérdésekre a Progresul képviseletében újra csak Uncu Tiberiu válaszolt:

— Már elmondottam, hogy az üveggyár a továbbiak során nem hajlandó festett címkével gyártani az üvegeket. Tehát ezért is kénytelenek leszünk más, szabványüvegekbe is (például sörösüvegekbe) tölteni majd a szikvizet. Így nincs akadálya annak hogy otthoni fogyasztásra is árusítsanak ebből a szódavízből. Az üvegek cseréjét a csongyöleganyagok cseréjére vonatkozó általános szabályozások és a szerződésben meghatározott elvek alapján bonyolíthatjuk le. Itt jegyzem meg, hogy — mivel kapacitásunk igen nagy — ajánlatot tettünk az Alimentara HKSZ-nek is. De úgy tűnik, nem igénylik a félliteres szikvizet.

— **Rendelnek-e és árusítanak-e idén nyáron félliteres üvegekben szódavizet üzleteikben?** — kérdeztük Creța Miloș elvtárstól, az Alimentara HKSZ kereskedelmi osztályának vezetőjétől.

— Nem, idén nem rendelünk.

— **Miért?**

— Elsősorban azért, mert az ajánlat későn érkezett. Mi időközben már szerződést kötöttünk három és fél millió liter ásványvízre. Ez egész évben — nyáron is — fedezi szükségleteinket. Másodsorban mi sem tudtuk eddig, hogy miként oldható meg az üres üvegek cseréje, a szállítás stb.

Térjünk még vissza a Progresulhoz, hiszen a fogyasztókat az is érdekli, hogy **abban az esetben, ha megkezdik a félliteres üvegek töltését, feleslegessé válnak-e a tulajdonukban lévő, régi típusú kis és nagy szódavizes üvegek?** A kérdésre az alábbi választ kaptuk:

— Természetesen továbbra is töltik majd a szódásüvegeket és árusítjuk a szódavizet meglévő csereközpontjainkban. Sőt, a nyár folyamán, ha szükségesnek mutatkozik, szándékunkban van újra megszervezni az utcai árusítást a külső kerületekben.

☆

Talán korainak tűnik, hogy már most foglalkozunk ezzel a kérdéssel, amikor kissé megkésve, de visszatért a téli időjárás. Ám szerintünk már most gondolnunk kell a nyárra, a kánikulára. S az is bennünket igazol, hogy még igen sok a nyitott kérdés. Éppen ezért a fentieket az Arad Megyei Kereskedelmi Igazgatóság figyelmébe ajánljuk. Irányításukkal, a gyártó vállalattal és a kereskedelmi szervezetekkel közösen, — úgy gondoljuk — meg lehet és meg is kell találni a legmegfelelőbb megoldást. Talán a Higiena szövetkezet is átvenné egy részét a régi típusú szódásüvegeknek a közélelmezési trösszttől és a Progresul is, hiszen tovább foglalkoznak azok töltésével, árusításával. És ha már 1973-ra az Alimentara — önhibáján kívül — „lekésett" a félliteres palackozott kristályvíz leszerződéséről, jó lenne, ha ez nem ismétlődne meg 1974-re. Befejezésül még annyit: igen célszerűnek tartanánk, ha Aradon is forgalomba hoznák a félliteres palackozott kristályvizet és szerintünk nem feltétlenül szükséges az üvegek festett címkézése.

Várjuk tehát az illetékesek intézkedését és válaszait a „nyitott kérdésekre".

DARÁZS JÓZSEF
SZABÓ JÁNOS

Munkaszervezés és javadalmazás — a mezőgazdasági termelés alfája és omegája

— Kerekasztal-megbeszélés a Vörös Lobogó szerkesztőségében —

(Folytatás az 1. oldalról)

főzelékféléket termesztő vidékeken, például Kürtös és Mácsa környékén. Bevált a módszer az állattenyésztésben is. Julitan például a globális akkordrendszer kiemelkedő sikerekre vezetett. Az állati eredetű termékek hozama eddig nem tapasztalt szintet ért el. Hasonló eredményekről számolhatnak be a téeszek az egész Maros mentén. A szarvasmarha-tenyésztésben például az átlagos tejhozam elérte és túlszárnyalta az előirányzatokat, megközelítette a 2000 litert takarmányozott tehenenként. Aztán ott van Pécska is, a Steagul roşu és az Avintul szövetkezet. Mindkét termelési egység állattenyésztése jeleskedett az elmúlt esztendőkben, 1971-ben és 1972-ben, éppen a globális akkordrendszer alkalmazása nyomán. Meg kell mondani azt is, hogy az állattenyésztésben, a jószágtartásban az akkordrendszer csakis akkor vezethet eredményre, ha a gazdaságok előrelátóan biztosítják a szükséges magas táperejű takarmányt. Mert nemcsak a gondozókon múlik! Ismert az állattenyésztés sikerének hármasszabálya: a szálláshely, a takarmány és a fajta jelentősége.

■ A magam részéről ismételten áttanulmányoztam az RKP KB plénumának határozatát. Igen jelentékenynek, döntő fontosságúnak tartom ezt a dokumentumot szövetkezeti gazdaságaink fejlődésének, a bőséges hozamok elérésének szempontjából. Ez a jelentőség már első olvasásra is szembetűnő. Pillanatnyilag arra összpontosítjuk erőnket, hogy a határozat előirásait, célkitűzéseit tudatosítsuk a széles tömegekben. Az alkalmazás ezzel a tudatosítással párhuzamosan történik majd. Szövetkezeteinkben mindenütt kifüggesztettük a dokumentumot, hadd olvassák az emberek, arra készülünk, hogy megvitassuk a fontos dokumentumot a munkaformációkkal — a brigádokban, a farmokon —, ugyanakkor a vezetők, a szakemberek, de nem utolsósorban a pártszervezetek aktívái széles körű politikai-nevelő munkát végeznek a határozat kapcsán a tagság körében. Olyan célkitűzéseket, rendelkezéseket tartalmaz ez a dokumentum, amelyeket mindenkinek ismernie kell. Ebből indulunk ki munkánkban. Meg abból, hogy ha mindenki megismeri azokat a lehetőségeket, amelyek a javadalmazás biztosítására és gyarapítására irányulnak, nem leszünk már messze az akkordrendszer általánosításától, ami törvényszerű mezőgazdaságunknak ebben a fejlődési szakaszában.

■ Ami a szövetkezetközi tanácsok tevékenységét illeti, meg kell mondanunk, hogy ezek a szervek konzultatív jellegűek. Ez a tény bizonyos korlátokat von munkájuk kibontakozása köré. Mi is tapasztaltuk, hogy eddig e szervek hozzájárulása a mezőgazdasági termelés fellendítéséhez aránylag minimális volt. Mindenesetre a határozatba foglalt kritériumok pontosan körvonalazzák ezeknek a szerveknek a hatáskörét és tevékenységi területét, amely feltétlenül munkájuk javításához vezet majd.

Ugyanezek a kérdések a kerekasztal-értekezlet NAPIRENDJÉN:

MOLNÁR GÉZA: Nálunk, eddig csak bizonyos növényfajtáknál, főleg egyes kapásoknál alkalmaztuk a globális akkordrendszert. A kertészetben még nem vezettük be ezt az ösztönző javadalmazási formát, bár akadtak már ott is olyan vállalkozó szellemű tagok, akik igényelték ezt az ösztönzést, amely nem csupán a mezőgazdasági termelőszövetkezet, hanem a tagság számára is igen előnyös. Igaz, hogy aki globális akkordban vállalja a munkálatokat, annak meg kell fognia a dolog végét. Helyesnek tartom a párt határozatának célkitűzéseit, amely magas fokú, szocialista rendszerű javadalmazás biztosításának lehetőségét teremti meg a mezőgazdaságban is.

BAKOS SÁNDOR: Meggyőződésem, hogy a globális akkordrendszer igen helyes, igen ösztönző. Főként most, amikor annak általánosítását, széles körű kiterjesztését párthatározat írja elő. Ahhoz viszont, hogy ez a fejlett javadalmazási forma a legmeszszebbmenően ösztönző legyen, bizonyos gazdasági feltételek is kellenek. A Luguzău-i mezőgazdasági termelőszövetkezet, sajnos, eléggé gyenge gazdasági feltételek között tevékenykedik. Mind a növénytermesztés, mind pedig az állattenyésztés kívánni valót hagy maga után. Mégis mutatkoztak eredmények, főként a kukoricatermesztésben az akkordrendszer alkalmazása során.

CSIGYÁR ISTVÁN: Véleményem szerint pártunk határozata rendkívül jelentős dokumentum. Megteremti annak törvényes lehetőségét, hogy a globális akkordrendszert termelésünkben, munkaszervezésünkben és a javadalmazásban a legszélesebb körben terjesszük ki. Nézetem szerint ezt minden szövetkezetnek, minden gazdaságnak a maga sajátos módján, lehetőségei szerint kell megoldania. Mi is erre törekedtünk Iratoson. Úgy gondolom, helyesen jártunk el mind az állattenyésztés, mind a növénytermesztés viszonylatában. Arra törekedtünk ugyanis, hogy a kevésbé munkaigényes növények megművelését a munkaigényesebbekhez kötöttük. Így aztán egy lépést tettünk e javadalmazási forma alkalmazása általánosításának útján. Mert nem minden a kukorica, mást is kell termeszteni, mást is, meg kell művelni, méghozzá jól, lelkiismeretesen. Gondunk volt erre, amikor a parcellákat kiosztottuk. A párt-dokumentum, a plénum útmutatásai lehetőséget nyújtanak arra, hogy az akkordrendszer alkalmazását még jobban kiterjesszük. S ez jó, mivel szorosabban a szövetkezethez kötjük a tagságot. Ez pedig igen fontos, valamennyien tudjuk, mennyire fontos. Gazdaságunkban azzal is kísérletezünk, hogy a tengeri-területek megművelésének és belakarításának egy részét kizárólag a gépesítőkre bízzuk. Globális akkordrendszer formájában ők végezzenek el minden munkálatot, kapásművelés helyett vegyszerezést, gyomirtószereket használnak majd és maguk is takarítják be a termést. Meglátjuk, milyen eredményekre vezet ez a módszer. Ha beválik, kiterjesztjük. Így érdekeltté tudjuk tenni a gépesítőket is a munkában. Erőteljesebben, mint bármikor. Ugyanakkor megállapíthatjuk, hogy a terméseredmények alakulásáért ki a felelős, hiszen bizonyos parcellát egyetlen ember gondjaira bízunk, ő végez rajta minden műveletet, az őszi mélyszántástól kezdve egészen a terület felszabadításáig. Gyakorlatilag: ősztől őszig.

Pillanatkép az értekezletről.

MANN TAMÁS: Az a meglátásom, hogy a módszer, amelyről Csigyár elvtárs beszélt, igen helyes, igen ösztönző, csakhogy gyakorlatilag nehezen megvalósítható. Elsősorban azért, mivel, mint például nálunk, Zerinden is, nem mindegyik traktoros rendelkezik azoknak a gépeknek az összességével, amelyek bizonyos növények megműveléséhez szükséges.

CSIGYÁR ISTVÁN: Nálunk különös gondot fordítottunk arra, hogy a traktorosok egyénileg is rendelkezzenek minden olyan felszereléssel, amelyre munkájuk során szükség van. Másként nem lehet eredményes gépesítést végezni. Nézetem szerint éppen ez a gépesítés lényege. A munkálatok felszerelésekkel történő komplex megoldásában rejlik a siker.

SZILÁGYI GYÖRGY: Előljáróban talán néhány mondatot a párthatározatról, a mezőgazdasági munka megszervezésének és javadalmazásának javításáról. A párthatározat olyan kérdést oldott meg, amely sok helyen akadályát képezte az említett javadalmazási forma általánosításának. A határozat rendelkezései törvényerejűek. Tehát a lelkiismeretesség legmagasabb fokán kell kezelnünk, alkalmaznunk őket. Bizony nem árt, ha elismerjük, hogy helyenként a tömegek, a szövetkezeti tagság némely maradi vezető előtt járt a globális akkordrendszer gondolatának elsajátításában. Vannak helyek a mi szövetkezetközi tanácsunk területén is, ahol a téesz elnöke igen kevés gondot fordított a globális akkordrendszer alkalmazásának kiterjesztésére. Úgy vélem azért, mivel nem ismerte fel annak nagy ösztönző erejét. Ilyen helyen aztán ez a javadalmazási forma főként a kukoricára szorítkozott, a többi nem volt fontos. Pedig a tagság, számos esetben tapasztaltam ezt, igenis érdeklődött a módszer alkalmazásának kiterjesztése iránt. És ami legfontosabb, hogy éppen a jóravaló, szorgalmas tagok, hiszen nem vitás, mindenki előtt világos, hogy a globális akkordrendszert a becsületesen dolgozó emberek számára készítették el. Azok részére, akik akarnak is és tudnak is lelkiismeretesen dolgozni. A restek nem húzhatnak előnyt belőle, mert világosan, pontosan meghatározza kinek miért, mennyi jár. Érdekes, hogy a fent említett gazdasági vezetők jó szakemberek, lelkiismeretesek, mégsem ismerték fel ezeket az előnyöket, nem tudták hasznosítani munkájukban azt a lendítő erőt, amelyet az akkordrendszer képvisel. Talán azért nem, mert amint az előttem felszólalók is megerősítették, ezt az eljárást nem szabad előregyártott sablonok szerint alkalmazni. Bele kell ültetni minden gazdaság sajátos talajába, adaptálni az egységek „légköréhez", mert csak úgy hozhatja meg a várt, legjobb eredményeket. Sajnos, ezidén, amikor a termelőszövetkezetek tervei készültek, nem mindenütt vették figyelembe megfelelőképpen a globális akkordrendszer ösztönző erejét. Ez, valahogy kiesett a számításból. Pedig kár. Ugyanakkor a traktorosok, a gépesítők érdekeltté tétele olyan tényező, amely feltétlenül számít a terméshozamok alakulásában. De térjünk a szövetkezetközi tanácsok kérdésére. Tény és való, hogy eddig nem végeztek kielégítő munkát. Magam elismerem, hogy mi, Pécskán is ilyen cipőben járunk. Az is igaz viszont, hogy a felsőbb szervek sem igényelték különösebben a hozzájárulásunkat. Megyénkben négy szakembert függetlenítettek kísérletként és bíztak meg bennünket a tanácsok vezetésével, ám azt senki sem határozta eddig meg, hogy mit is kell tennünk. Láncszem lennénk a felsőbb szervek és a szövetkezetek között, olyan láncszem, amelyet gyakran megkerülnek. Könnyebb is talán közvetlenül a szövetkezetekhez fordulni, semmint általunk tolmácsolni az intézkedéseket. Konkrét munkánk, lényegében, a tervek bizonyos mutatói teljesítésének ellenőrzésére szorítkozott. A határozat feltétlenül megteremti annak lehetőségét, hogy mind a szövetkezetközi tanácsok szerepét, mind pedig felelősségét gyarapítsák. Meggyőződésem, hogy hasznos lett volna, ha év elején, amikor a termelési tervek készültek, meghallgatták volna a szövetkezetközi tanácsok véleményét is.

CSIGYÁR ISTVÁN: Feltétlenül: annál is inkább, mivel ez nagyobb lehetőséget nyújtott volna arra, hogy az egyes gazdaságok nagyobb mértékben termeszthettek volna olyan növényeket, amelyeknek helyi hagyományai vannak, amelyeknek kultiválásához az illető helységek parasztsága hozzászokott. Amiben gazdag tapasztalatokra tett szert. A hagyományokat, a tapasztalatokat — mert ez a tudás szülőanyja —, a bevált gyakorlatot kár sutba vágni. A helyi szervek konzultálásával elkerülhetővé válnak, hogy egyik-másik gazdaság tervében olyan növények termesztését irányozzák elő, amelyek úgyszólván ismeretlenek a helységben. Mert spárgát is próbáltunk itt ott termeszteni. Az eredményről, úgy vélem, kár bővebben tárgyalni. Annál is inkább pontosan körvonalazni kell helyileg, megyei szinten a szövetkezetközi tanácsok feladatkörét, amely, mint tudjuk, nemcsak gazdasági, hanem társadalmi, sőt művelődési irányú is bizonyos vonatkozásban, hogy ez a tevékenység ne keresztezze a néptanácsok hasonló jellegű munkáját.

MANN TAMÁS: A termelőszövetkezetek tervei feltétlenül a helyi szervek konzultálásával, a szövetkezetközi tanácsok közreműködésével kell elkészíteni az állami tervmutatók tiszteletben tartásával. Így nem fordulhatnak elő olyan visszásságok, hogy például bizonyos nagy munkaigényes növények termesztéséből sokkal több hárul néhány gyengébben fejlett téeszre, mint az erőteljesebb egységekre. Idén, nálunk, Zerinden éppen ez a helyzet. Márpedig ezt a jövőben feltétlenül el kell kerülni.

MOLNÁR GÉZA: Tökéletesen egyetértek ezzel a megállapítással. Mínálunk is az a helyzet, hogy bár a földünk sokkal szegényebb, szükmarkúbb, mint például a Satu Nou-i, a miskei, vagy éppen a vajdaszi, mégis olyan növények termesztését irányozták elő számunkra, amelyek jobb földet igényelnek.

CSIGYÁR ISTVÁN: Ennek kapcsán hadd mondjam el, hogy a szövetkezetközi tanácsok feladata éppen a gyengén fejlett mezőgazdasági termelőszövetkezetek erősítése. Számos példa van arra, hogy ezt az igen fontos célkitűzést a szövetkezetközi tanácsok lelkiismeretesen végezték. Goina Gheorghe elvtárs például, a szentannai tanács elnöke, felismerte, hogy a többi szövetkezet felemelése az anyagi támogatásban rejlik. Ezért a többi között magas termelékenységű, kiváló vetőmagvakat juttatott a körzetéhez tartozó valamennyi szövetkezet számára. A gazdag termés bőséges jövedelmet eredményezett, s így közvetlenül hozzájárult a gyengén fejlett téeszek gazdasági erejének fejlesztéséhez.

MOLNÁR GÉZA: Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a téeszek minden problémáját a szövetkezetközi tanácsok fogják megoldani. (szerk. megj.: a miskei szövetkezetközi tanács különben is csak papíron létezik!) Nálunk például éppen a globális akkordrendszer, valamint a fejlett agrotechnika alkalmazása és az ennek eredményeként megtermett bőséges tengerihozam — anélkül, hogy lebecsülnénk a kedvező időjárást — tette lehetővé, hogy felszámoljunk olyan hiteleket, amelyek már évek óta súlyos teherként nehezedtek a téeszre.

☆

Megfontolt mondatok, tapasztalatok, módszerek, amelyek a gyakorlatban beváltak vagy éppen kibontakozóban vannak. Ez jellemezte lapunk mezőgazdasági rovatának kerekasztal-értekezletét. Úgy véljük, érdemes felfigyelni más gazdaságokban is az itt elhangzottakra.

HEGEDŰS ISTVÁN
KÁSA JÁNOS

Közművelődés Tornyán

Ha Tornya falu művelődési tevékenységéről szeretnénk képet alkotni, mindenekelőtt az új, modern iskola épületét kell megkeresnünk. Ugyanis a jövő nemzedék oktatásával és nevelésével hivatásszerűen foglalkozó tantestület tagjai a leglelkesebb önkéntes kultúraktivisták is. Sokoldalú munkájuk nyomán a téli napokon gazdag művelődési tevékenység folyik Tornyán.

— A Takács házaspárt keresse meg az iskolában — világosít fel egy idős bácsi, mikor megtudja utam célját. Ujj János iskolaigazgatótól percek alatt megtudom, hogy Takács István a kultúrotthon igazgatója, felesége pedig amolyan „mindenes", azaz mindig ott van, ahol éppen szükség van rá. Jelenleg a színjátszó csoporttal foglalkozik.

— A Hozományvadász című egyfelvonásos darabot és különböző jeleneteket tanulunk be a fiatalokkal — mondja Takács Júlia —, de a március elejére készülő műsorban szerepel egy táncjáték is, a Farsangi lakodalom — ennek oktatója Moldovszki Angéla — és a Musafir neasteptat című színdarab Ungureanu Delia tanárnő irányításával.

— Kik a színjátszó csoport leglelkesebb tagjai?

— Akik vállalták a szerepeket, szívesen és pontosan eljárnak a próbákra. Így például Bozóki Ilona, Budai János, Belkó József, Maliga József, Fiegel Erzsébet, Aracs Mihály, Bogdán Sándor, Jaksity Milivoj és Repaș Smaranda.

A továbbiakban megtudjuk, hogy a tornyaiak nagyon szeretik a könyvet, és szívesen töltik olvasással a hosszú téli estéket. Budacsek Mária óvónő, az önkéntes könyvtárosnő, a téli hónapokban pihenőszabadságát tölti, mégis minden héten kinyitja a könyvtárat, és a Könyvhónap falun akciót is sikerrel szervezte meg. Így szümpozionokat tartottak Ioan Slavici és Petőfi Sándor születésének évfordulója alkalmából, Kovách Géza, Matekovits Mihály aradi tanárok és Kocsik József, a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Arad Megyei Tanácsának elnöke előadásokat tartottak a könyv nevelő szerepéről. De élénk tevékenységet folytat a könyvterjesztés és olvasóvá nevelés terén Mărășescu Petru román szakos és Molnár Jakab magyar szakos tanár is, akik a mintegy 2500 kötetből álló iskolai könyvtárat vezetik. A falusiak azonban nemcsak kölcsönzött könyveket olvasnak, hanem állandóan gyarapítják saját házikönyvtárukat is.

Búcsúzóul Ujj János még a lelkemre köti:

— Kérjük, ne feledje el megírni azt sem, hogy a nőbizottság kéthetenként tartott gyűlésein a község orvosai, mérnökei, tanárai tudománynépszerűsítő előadásokat tartanak a kultúra iránt érdeklődő tornyaiaknak.

B. M.

A múlt feltárása önmegismerésünk eszköze

Dorobáncra több úton lehet bemenni. Mindegyik gyalogszerrel verejtékesen hosszú, de járművel is hepehupás, sáros-poros. Dorobáncot több szempontból elszigetelt falunak tartják: jó órányi járásra van a vasútvonaltól. Mégis van valami a helységben, ami vonz itt születettet, idegent egyaránt. Ez pedig elsősorban lakosainak intelligenciája, a tudomány és kultúra iránti fogékonysága, fejlődni akarása. Olyan emberek, akiket a mindennapi munkában szorgalom és hősies helytállás, a szocializmus építésében pedig szerepüknek tudata, magas fokú önérzet és emberi méltóság jellemez. E légkör biztató erővel hat mindazokra, akik kisebb nagyobb felkészültséggel, kompetenciával és energiával a falu szellemi életének gazdagítása, valamint saját egyéniségük fejlesztése érdekében szorgoskodnak.

Körültekintő terepszemle után ragadjunk ki e közösségből valakit, aki gondolkodásmódjával, jellembeli tulajdonságaival magatartásával a napjainkban kialakulóban lévő új típusú embert képviseli. Vegyük, például, Kása Antalt.

Ma már egyre kevesebb azoknak a száma, akik a színes beszédű, az élet problémáival gyötrődő, szerény autodidaktát csupán furcsa embernek tartják, olyannak, aki bizarr szenvedélynek hódol: hobbyja véletlenül éppen az ódon kalapok, pipák, cserépedények gyűjtése. Jó negyedszázada áldozza szabad idejét, mint amatőr archeológus a falu múltjával kapcsolatos tárgyak összegyűjtésére, kategorizálására és ezzel egyidőben a szakkönyvek tanulmányozására. A közvélemény alakulásában döntő szerepe volt annak, hogy Kása Antal kezdeményezése és egyéni hozzájárulása nyomán 1969-ben állandó jellegű muzeális kiállítás jött létre Dorobáncon. Az intézményes forma, a szakmai és anyagi támogatás, a hivatalos elismerés még jobban fellendítette a műkedvelő régész tevékenységét. Amikor legutóbb felkerestük, a régi kultúrotthon termében találtuk. A kiállítás terme nagyításának munkálataiban segédkezett.

— Hány éve foglalkozik régészettel Anti bácsi?

— Huszonhat esztendeje kutatom szülőfalumnak és környékének történelmi múltját. A régmúltról nincsenek írott emlékeink. Ősi szerszámaink, népköltészetünk, nyelvünk és szokásaink elődeink életmódját, szellemi és anyagi kultúráját tükrözi. Ezeknek ismeretében önmagunkat és emberarcheológus adott hasznos útmutatásokat. A régi pénzek az ország különböző megyéiben végzett ásatásaink során kerültek felszínre. A szomszédos Nagyiratos határában a vaskor maradványaira bukkantunk. Még régebbi a Dorobáncon napfényre került, bronzból készült csákány és lándzsahegy, ezenkívül sok kerámia. Más leletek a dák állam területén vi-

társainkat mélyrehatóan, átfogóbban láthatjuk. Enélkül jelenünket csak felületesen érthetnők meg.

— Az Ön tulajdonában lévő több száz lelet, amelynek egy része az állandó jellegű muzeális kiállítás anyagát képezi, helytörténeti és néprajzi kutatások kiindulópontjául szolgálhat. Elég, ha ezek közül egyet említünk, például az 1818-ból való Dohánytermesztők Pecsétjét.

— A régészeti tárgyak osztályozására, a történelmi kornak megfelelő elhelyezésére vonatkozóan az Arad Megyei Múzeum szakemberei, főleg Dörner Egon rágzó kultúráról tanúskodnak. Ezt követően a római uralom idejéből valók a Nagyiratoson kiásott, az akkori építkezési technikára jellemző idomtalan téglák. Ami a Dohánytermesztők Pecsétjét illeti, valóban egyik legértékesebb darabja gyűjteményemnek. A falu telepítésének évében készítették. Akkor, amint ezt a dokumentumok bizonyítják, Dorobánc földművesei a gabonafajták mellett évenként nagy mennyiségű dohányt termesztettek, több évre szóló szerződés alapján. A dohánytermesztés volt a kenyere a falu lakóinak az ezt követő években is, több mint egy évszázadon keresztül. E foglalkozás gyakorlói szövetkezetbe csoportosultak, amely a Dohánytermesztők Közössége nevet viselte.

— Milyen támogatást kapott Kása Antal, a helyi termelőszövetkezet vezetőségétől, az mtsz-tagoktól a kiállítás berendezése, karbantartása és a gyűjtemény gazdagítása érdekében?

— Nehéz röviden szavakba foglalni. A vezető tanács és Szanda Antal elnök elvtárs személyesen segített. Ha járműre volt szükségem, rendelkezésemre bocsátották. Embereket is kaptam az ásatások lebonyolítására. A kultúrotthon épületében berendezett állandó jellegű muzeális kiállítás számára pedig szintén az mtsz csinálttatta a bútorzatot. Dorobánc területe és környéke gazdag lelőhelyekben. Lelkes támogatói munkámnak a falubeliek közül Gál Sándor, Szabadai Ferenc, ifj. Papp Mihály. Ha valamit kifordít a traktor, Fischer Sándor elhozza hozzám megmutatni. Ezenkívül meg kell említenem ifj. Kovács Károly nevét, aki több száz régi pénzt adományozott a kiállításnak. A jövőben az iskolások és a tantestület segítségére is számítok.

— Melyek a jövőbeli tervei, Anti bácsi?

— Akkor lennék boldog, ha gyűjteményemet teljes egészében közkincsé tehetném. Most sikerül e helyiséget megnagyítani, és így lehetővé válik nagyobb számú lelet kiállítása, illetve rendszerezése. Komoly ígéreteket kaptam a kultúrotthon igazgatójától, Benedek Sándortól, a kiegészítő bútorzat beszerzésére vonatkozóan. Hozzá kell látnom, amíg nem késő, a kender kézi feldolgozásával kapcsolatos szerszámok összegyűjtéséhez (tiló, pergő rokka, szövőszék). Sok más, a letűnt korok civilizációjáról tanúskodó tárgyat lehet találni még a faluban, csak érdeklődő és hozzáértő ember szemére van szükség. Nagyon fontosnak tartom a műkedvelő régész számára az állandó önművelést. Éppen ezért rendszeresen tanulmányozom a modern archeológiai munkákat, a szakfolyóiratokat.

SALAMON IDA

Kosárfonás, tánc és dal

Megyei viszonylatban, sajnos, még nem sokat mondhatunk az állami mezőgazdasági vállalatokban folyó kulturális tevékenységről. Az alkalmazottak beosztása, a munkaidő megszervezése, a munkahelyek szétszórtsága megannyi akadályt jelent a kultúrcsoportok szervezésében.

A fintinelei ámv szépfalusi kosárfonó részlegének dolgozói könnyűszerrel küzdötték le ezeket az akadályokat, hiszen az üzemben együtt dolgozó lelkes fiatalok szívesen töltik estéiket a kultúrotthonban, színdarab- vagy táncpróbákon, ének- és zeneszó mellett.

— A falu közművelődésében tevékenykedő fiatalok nagy része a kosárfonó részleg dolgozója — világosít fel Kertész Pál tanár, a kultúrotthon igazgatója. A tél folyamán két színdarabot — egy román és egy német nyelvűt — tanultak be a műkedvelő színjátszó csoportok. Laurențiu Cernet Egy boldogtalan család című darabját mintegy 400 otthoni néző számára adták elő és Alunișon is vendégszerepeltek vele. A csoport tagjai nagy örömmel fogadták azt a hírt, hogy a Ion Luca Caragiale színjátszó fesztiválon való sikeres szereplés érdekében — a szerző eljön közéjük és személyesen irányítja majd a próbákat. Nem kevésbé lelkesek a másik színjátszó csoport tagjai — Andrasch Jakob, Papst Hilde, Hackspacher Ferenc, Gross István, Jakob Lieselotte — sem. A német fiatalok Hans Kehrer A makacs című színdarabjával arattak már több ízben sikert. A darab témája a faluban hagyományos foglalkozási ághoz, a kosárfonáshoz fűződik. A nyolc párból álló tánccsoportot is román és német kosárfonó fiatalok alkotják. Mergl Ágnes tanítónő foglalkozik Andrasch Jakobbal, Eisenbei Józseffel, Bora Elenaval, Harnisch Erikával és a többiekkel, akik német kosárfonó táncukkal a tavalyi Aradi Tavasz fesztiválon szerepeltek, most pedig a népi dal, tánc és népviselet-fesztiválra készülnek. Tavaly, egy 30—40 tagból álló női énekkar is működött. Sajnos, az idén elhanyagolták a kórus újraszervezését, inkább a szólisták felkészítésére fektették a hangsúlyt. Heier Anna, Mergl Anna és mások a kosárfonó munkáról szóló régi helyi népdalokat adnak elő.

Fintinelen

Kívánságomra Kertész Pál a kosárfonó üzembe kalauzol. Az exportra készülő látványos, modern fonottáruk között szeme-szája tátva marad a látogatónak, de ez külön téma. Goia Traiant keressük, az üzemrészleg párttitkárát, mivel ő a művészi agitációs brigád szövegírója és betanítója.

— Most készülünk a Dicsőség a munkának verseny vasárnapi községi szakaszára, melyet Fintinelen tartanak meg négy brigád részvételével — világosít fel Goia elvtárs. Szövegünk, természetesen, mindenekelőtt az üzem eseményeivel foglalkozik: a pozitív és negatív jelenségekkel.

— A szereplők?

— Nálunk már hagyományos, hogy az ifjak részt vesznek a kultúrmunkában, így igen sok nevet kellene felsorolni. Mureșan Elena, Popa Gaspar, Rada Petru és Rada Elena azonban mind a brigádban, mind a színjátszó csoportban főszerepet játszanak. De megemlíthetjük Wilwerth János nevét is, aki az üzem asztalosa, hobbyja a festészet és emellett a színdarabokhoz ízléses díszleteket is készít. Ily módon sok segítséget nyújt a kultúrtevékenységben.

— Milyen esélyei vannak az agitációs brigádnak a vasárnapi versenyen?

— Tavaly megnyertük a községi szakaszt. A községek közötti szakaszon a vladimirescui brigáddal holtversenyben elsők lettünk — tízes osztályzattal —, de ők mentek tovább. Idén csak a szöveg módosult, a szereplők ugyanazok...

Visszasétálunk az iskolába. Merle Ioan aligazgató elmondja, hogy március 3-án a kosárfonó fiatalok nagy sikerű előadást tartottak a kultúrotthonban. Majd búcsúzóul azt is hozzáfűzi, hogy a tantestület minden tagja, kivétel nélkül, hozzájárul a művelődési élet szervezéséhez, s így vidáman telnek el a szépfalusi esték.

BRAUCH MAGDA

Farsangi karnevál

A közelmúltban Satu Nouban megrendezték a hagyományos karnevállal egybekötött farsangi ünnepséget. A falu lakosai végigkísérték a jelmezesek zenés utcai felvonulását, és itt sok vidámságban, szórakozásban volt részük. A jelmezek a múlt évhez képest gazdagabbak, ötletesebbek voltak. A közönség jól mulatott az űrhajósok csoportján, nagy sikerük volt a seprűn lovagló boszorkányoknak, a tollas cigánycsaládnak és a karnevál bohócának. Az ünnepség hőse azonban a farsangból kimaradt vénlányt alakító 68 éves Bartha Vica néni volt, aki éveit meghazudtolva a jelmezesek élén húzta végig a láncra erősített fatuskót, és mulattatta a kísérő közönséget. Jó volna, ha példáját minél többen követnék és a fiatalok mellett az idősebb korosztály sem riadna vissza a szórakozástól.

Este a kultúrotthon táncteremében folytatódott a vidám mulatság. Éjfélkor a zsűri kiosztotta a legszebb és legötletesebb maszkokat megillető díjakat. Az első díjat az űrhajósok csoportja, a másodikat a boszorkányok, a harmadikat a sátoros cigányok nyerték. A zsűri különdíját Bartha Vica néni kapta. A farsangi mulatság vidám hangulatban a reggeli órákban ért véget.

SZÍVÓS IMRE

Sorok egy fénykép alá...

— Szereted a munkádat, Soltesz Iosif?

— Hát hogyne szeretném.

— Miért? Szép az, amit csinálsz, szép a munka?

— Szerintem szép, nekem szép. Olyan ez az esztergapad, amit összeállítok, mintha éne, és tudom, hogy én leheltem életet bele. Amikor ide kerülnek az alkatrészek, még csak hideg, holt, fémdarabok. Aztán lassan-lassan formát kapnak, életet. Jó arra gondolni, hogy ezzel a géppel valahol más üzemben, vagy egy távoli országban fog majd valaki dolgozni, egy ugyanilyen munkás, mint én. Ezért kell szép is legyen a munka, hiszen akinek majd gondjaira bízzák, megnézi a márkát, megnézi, hol készült, s erről fog megítélni bennünket. Bosszankodom is, amikor úgy érzem, hogy szebbé is tehetnénk egy-egy gépet, ha úgy érzem, hogy jobb is lehetne. Azért kell tanulni sokat, nagyon sokat, hogy versenyben maradhassunk, s hogy ne kelljen szégyenkeznünk se ma, se holnap, se holnapután. Innen a szerelőcsarnokból többen járnak külföldre, kísérik az aradi esztergákat, s én őrülök, amikor arról beszélnek, hogy mindenütt megbecsülik a munkánkat, s a mi munkánkon keresztül megismerik egy kicsit az országot is.

Az Esztergapadgyár általános szerelőcsarnokában beszélgetünk Soltesz Iosif ifjúmunkással. Szavai komolyak, pontosak, tárgyilagosak, talán úgy tűnhet, hogy túlságosan is felnőttesek. Pedig igazi „mai gyerek" Soltesz Iosif. Szeret táncolni, szórakozni, tanulni és dolgozni egyaránt.

Csoportvezetője, Ardelean Dumitru, az üzem egyik legismertebb veteránja így dicséri:

— Ha csak ilyen fiaink lennének, hegyeket tudnánk megmozgatni. Elmesélek egy történetet. Nemrég részlegünk nagy nehézségekkel küzdött. Veszélyben forgott a terv teljesítése. Nagy erőfeszítésekre volt szükség. A mi Solteszünk idejött hozzám, és azt mondta:

— Mester! Én ezekben a napokban nem megyek iskolába, itt akarok lenni én is magukkal, szégyellném, ha azt hinnék, hogy megfutamodok a nehézségek elől.

— Menj csak fiam az iskolába. Neked most ez a fontosabb. Majd mi elboldogulunk nélküled is.

— Mert Soltesz Iosif mindent komolyan vesz. Az életet a tanulást, a munkát, a munkaidő minden percét.

Kesszel Mihály lakatos mondja róla:

— Öt esztendővel ezelőtt került hozzánk inasnak a fiú. Rohamosan fejlődött. Olyan ember ez, kérem, aki sohasem hagyná cserbe a közösséget. Ha olykor előfordul, hogy szervezési hiányosságok miatt nincs elég munka, ő akkor sem tétlenkedik, talál valamit, amin dolgozzon. Én nem tudok tétlenül ülni — mondogatja. Őt még soha senki sem látta lógni.

Kukla István, a részleg KISZ-titkára csak ennyit mond: korrekt, becsületes fiú. Ezért adtunk ajánlást a pártba való felvételére.

De ki is ez az alacsony termetű, jóképű fiatalember?

Egy sebesi munkáscsalád gyermeke, akit az Esztergapadgyár nevelt. Itt volt inas, itt tanulta meg a mesterségét és az élet ábécéjét. Ahogy munkatársai nyilatkoznak róla, kitűnően.

A befejezéshez közeledő esztergapad mellett Mihuța Gheorghe minőségellenőr jegyez valamit nyilvántartási füzetébe.

— Valami hibát talált, Mihuța elvtárs?

— Nem, dehogy. Ennél a gyereknél nem létezik hiba. S ha esetleg ő észrevesz valami rendellenességet, azonnal értesít, nem próbálja elkendőzni. Presztizskérdést csinál a minőségből. Aranykeze van ennek a gyereknek. Véleményem szerint legalább két-három kategóriával magasabb szintű munkát végez, mint amilyen a besorolása.

☆

Tegnap gyűlést tartott az Esztergapadgyár pártbizottságának bürója. Napirenden az alapszervezetek határozatainak megerősítése szerepelt. A büró előtt megjelent Soltesz Iosif is. Pártfelvételét egyöntetűen jóváhagyták.

KILIN SÁNDOR
SCHIFF LÁSZLÓ

Egy éjszaka a szolgálatos ügyésszel

— A költő „romboló istene", az alkohol már nem a zsenik közül szedi az áldozatait, nem kétségbeesett gondolkodókat kergeti az elzüllésbe. Manapság a közerkölcs megsértésében és a testi sértésekben megnyilvánuló bűncselekmények 95 százalékának közös nevezője — mondta Pápay Sándor ügyész, miközben kávéval kínált, majd újra kinyitotta az ablakot, hogy könnyítsen ezen a cigarettafüstös szolgálaton. Alaposan bent járunk a szombati éjszakában, az utcán kergetőző lányos szelek, tavaszízű frissítőt zúdítottak a szobába, majd elszaladtak és megbújtak a hallgatásba merült park homályában.

1952 óta az ügyészség állandó szolgálattal áll a lakosság rendelkezésére és a nap vagy az éjszaka bármely órájában a szolgálatos ügyész azonnal intézkedik a halasztást nem tűrő ügyekben. Bevallom, inkább a kíváncsiság hozott ide, arra számítottam, hogy felcsípek egy érdekes riportot, illetve bekapcsolódom valamilyen eseménybe már a kezdet kezdetén és nem utólag ásom ki az ügycsomók betűrengetegéből a valóságot.

— Elijesztette őket — mondta mosolyogva az ügyész. — Úgy látszik megszimatolták, hogy itt van és nem akarnak az újságba kerülni. Egy-egy ilyen szolgálat idején általában 5—6 esetben kérnek segítséget. Jóreszűk családi zavargás, lakóviszály. Sablonos esetek. A férj leissza magát, duhajkodni kezd és végül elzavarja feleségét a közös lakásból. Olyan is akad, aki a gyermekével menekül ide. Természetesen rögtön intézkedünk a 153-as rendelet értelmében. Sajnos, az ilyen férjek erről csak akkor szereznek tudomást, amikor a nyakukra küldjük a miliciát. Addig azt hiszik, hogy teljhatalmú urak a családban és garázdálkodásuk csak magánügy, amibe nem szólhatnak bele mások. Azonban, ha a sértett fél kérelmezi, megindítjuk ellenük a kihágási eljárást.

Cseng a telefon, a kórházból jelentik, hogy a Bula házaspár nőtagja magához tért, de semmire sem emlékszik. A férfi továbbra is önkívületi állapotban van.

— Mit tudunk erről a rablótámadásról?

— Mindent. Péntek délelőtt az Exterior utca 19 szám alatti lakó Bula házaspárt eszméletlenül találták a lakásban. Támadók reggel 9 órakor hatoltak be, leütötték a két öreget, 12 ezer lej készpénzt és különböző tárgyakat raboltak.

— Képzelem, hogy nyomoznak most utánuk.

— Téved. Annyi idejük sem maradt, hogy az osztozkodás után végig gondolják a történteket. Huszonnégy órán belül elfogták őket. Petrușca kollégám már vallatja a társaságot. Hárman voltak: az ipatosi Létrai József, az aradi Tancău Marius és Varga László. Varga volt az értelmi szerző, aki beszervezte a két munkakerülőt. Létrai már kétszer volt elítélve.

Törvényszéki riport

— Milyen tárgyakat raboltak?

— Hihetetlen, de többek közt kozmetikai cikkeket, egy pipát, dohányt, sőt egy körömvágót is.

Amíg az ügyész újabb kávét töltött, elgondolkoztam a halhatatlanokon. A bűnözést még nem tudtuk megszüntetni, de olyan tökéletes apparátussal küzdünk ellene, olyan szakszerű a bűnüldözés, hogy a tetteseknek a legkisebb esélyük sincs a szabadulásra. Ezeket 24 órán belül elfogták, másokat még hamarabb. Minden bűnöző reménytelen helyzetben van, de nem hiszik el.

— Honnan merítenek bátorságot?

— Általában az italból. Például ezek is ittak a támadás előtt.

Valamikor nagyon sok bűnügyi regényt olvastam. Aztán jöttek a filmek. Megannyi bravúros történet hírhedt bűnözőkről, rettenthetetlen nyomozókról. Naponta hallunk, olvasunk szenzációs híreket a tőke világából. Szerénytelenül állíthatjuk: nem vagyunk versenyképesek ezen a téren. Törvénysértőink még ki sem alusszák a bűntény elkövetéséhez bevedelt italt, és már előállítják őket, hogy feleljenek tettükért. Nehezebb eseteink általában olyan bűntények formájában nyilvánulnak meg, mint a sikkasztás, a közvagyon dézsmálása, visszaélések stb., ahol vezető állásban lévők felelőtlensége, szolgálati hanyagsága teszi lehetővé az ideig-óráig tartó garázdálkodást. A dorobánci Szellelki István, a mácsai Vușcan házaspár és mások csak az ellenőrzésükkel megbízottak hanyagságának közreműködésével bűnözhettek. Ha az első kihágásuknál leválják őket, ha az első leltárukat szabályosan végzik, ma nem ülnek börtönben.

Természetesen az ügyészség és a többi kompetens szerv feladata nem korlátozódik csak az elkövetett bűnök felderítésére, megbüntetésére. Jelentős, állandó jellegű megelőző tevékenységet fejtenek ki, magyarázzák és népszerűsítik a törvényeket, helyszíni tárgyalásokat rendeznek, felhasználják az összes propaganda lehetőségeket a dolgozó tömegek felvilágosítására és bevonásukra a törvénysértések megelőzésébe, a helyes közvélemény kialakításába.

Fél négykor ismét megszólalt a telefon. Alunișon gyilkosság történt. Az aradi Faur Ioan gépkocsivezetőt, aki részt vett a báli mulatságon, leszúrták a kultúrotthon előtt. Șandor Ilie, a gyilkos és két testvére, Șandor Constantin és Zaharia Petre, valamennyien a helyi mtsz tagjai, akik munkájukkal egyáltalán nem érdemelték ki a dolgozó címet, általában duhajkodással igyekeztek hírnevet szerezni. A falu fenegyerekei, miután beszeszeltek, belekötöttek Faurba, dulakodtak vele és végül leterítették.

A „romboló isten" ma kegyetlen volt!

FRISS PANIÁN IVÁN

U.I. Már nyomdában volt ez a riport, amikor értesítettek, hogy Bula Sándor belehalt sérüléseibe. Így Létraiék rablógyilkosságért felelnek. A Büntetőtörvénykönyv szerint ezért 7-től 15 évig terjedő börtön jár.

Péterfi Árpád jegyzetei

Jót — jól!

A hazafias munka értékéről, fontosságáról cikkezni már talán elcsépelt dolognak tűnik, hiszen ez a kérdés szinte szünet nélkül napirenden van különböző gyűléseken, előadásokon, vitákon. Szóval minden újságolvasó hosszasan tudna beszélni erről a témáról.

S most, mégis újból szóvá kell tennem, mert bár mindenki ismeri, tudja fontosságát, mégis akadnak olyanok, még hivatalos szervek is, akik minderről néha megfeledkeznek. A 12. számú általános iskola aránylag új épület, s körülötte ugyancsak nemrég emelkedtek a lakótömbök. Mi sem természetesebb, minthogy a környező üres, és meglehetősen rendezetlen területet az iskola tanulói hazafias munkával igyekeztek rendbeszedni. Ki-ki erejéhez mérten dolgozott, pedig a letaposott, kövekkel, tégladarabokkal teleszórt föld nem is adta meg magát egykönnyen.

A múlt nyár elejére nagyjából elegyengették, s a városi kertészet jóvoltából füvesítették a korábban csupaszon éktelenkedő területet. A tanulók jogos büszkeséggel, akaratlanul is kiegyenesített derékkal haladtak el munkájuk szemmel is felmérhető eredménye előtt. Semmivel sem lehetett volna pótolni az így szerzett örömöt és magabiztosságot.

Aztán ugyancsak a múlt év őszén nehéz gépkocsik mindenfelé utat vágtak, összetaposták az oly nehezen megművelt, rendbeszedett területet. Rövid idő alatt odaveszett a sok-sok önkéntes munkaóra eredménye s vele együtt a korábban érzett öröm, büszkeség, magabiztosság.

Nem vonom kétségbe, hogy a községgazdálkodás megkívánja nem is egyszer a különböző utcák, terek felásását, csatornák kicserélését. Miért nem szorgalmaztak már tavaly a terület rendezését? Miért nem végeztek el minden munkát s csak azután kezdeményezték volna a terület beültetését? Miért dolgoztatták hiába a gyermekeket, hiszen a haszontalan munka nem nevel, csak ront. A jövőben jó lenne idejében felmérni egy-egy munkának a szükségességét, hasznosságát. A jót is jól kell tenni, ha azt akarjuk, hogy valóban elérje célját.

Folt a Napon

Reggelenként még mindenki szaporázza lépteit, itt-ott megcsillan a dér fehérje s a megmaradt apró tócsák fodrait jéggé dermeszti a tél. Reggelenként még a tél az úr, még feni a fogát s olykor arcunkba mar, de a déli órákban már a tavasz kacsint felénk. A fák tar ágain megszólal a „kicsimadár" s hol követelően, hol bizalmatlan rikkantja, hogy nyitni kék.

Ilyenkor mélyet szippant az ember a levegőből, hogy kiszellőztesse a tüdejét, hogy a tavasz pezsdítő ereje felfrissítse kedvét.

Ám városunknak hiába van messze földön páratlan főutcája, a párizsihoz hasonló fasorokkal, gyeppel, sétánnyal, friss levegőt még most, az alig jelentkező tavaszi verőfényben sem szívhat mélyen, életteljesen az ember. Mert ha ezt teszi, hamar kiábrándítja a tavaszi bohókás hangulatból a Köztársaság útjának valósága. Az üdítő, felvillanyozó friss levegő helyett porfelhőn kell átvágnia magát. Alig tíz méter hosszúságban a déli csúcsforgalom idején fél tucat jól betanított utcaseprő olyan éktelen buzgalommal keveri a port, hogy azt már felül sem lehetne múlni. Az emberek prüszkölnek, köhögnek, krákognak, szennyezik tüdejüket.

Miért van minderre szükség? Hiszen valamennyi városban tudják, hogy az utcaseprést az éjszakai órákban, a legkisebb forgalom idején kell végezni. Csupán nálunk nem lehetne ezt megoldani? Az egész várost és megyét átfogó nagyszerű mozgalom, amelynek célja a jó, szocialista gazda és termelő módjára bánni a közvagyonnal, nem terjedhetne ki valamennyiünk legnagyobb kincsének, az egészségnek védelmére is? Érdemes volna erre is gondolnia a köztisztasági hivatalnak. Megérné!

1973. március 15., Csütörtök

Napkelte 6.29, napnyugta 18.21 órakor. Az évből eltelt 74 nap, hátra van még 291.

- 300 évvel ezelőtt hunyt el Salvatore Rosa, festő.
- 1886-ban született Călin Ottoi, munkásmozgalmi harcos.
- 75 évvel ezelőtt született Suzana Pîrvulescu, munkásmozgalmi harcos.
- 1942-ben hunyt el Vasile Demetrius, költő.

Az Autóklub hírei

■ A Román Autóklub aradi fiókja ezúton is felhívja a tagok és az érdeklődők figyelmét, hogy pénteken, március 16-án elköltözik a Köztársaság útjáról. Az új székhely a Tirnavelor utca 2. szám alatt lesz, az Auto Moto szaküzlet szomszédságában.

■ Március 20-án az Autóklub úgynevezett Iskola-rallyt rendez az Arad—Lippa útvonalon (Kisszentmiklóson keresztül). Az érdeklődők mielőbb jelentkezzenek a fiók székhelyén. A rally megrendezésének célja: fiatal gépkocsivezetőket válogatni a különböző országos és nemzetközi autóversenyekre.

Két új édességfélével (desszerttel) kedveskedik a fogyasztóknak a Közélelmezési Tröszt cukrászati laboratóriuma. Néhány nap múlva megkezdik a cukrászdákban és a kisebb édességboltokban a Fistic nevet viselő és a kakaós-földimogyorós rudacskák (batonok) árusítását. Bizonyára elsősorban a gyermekek kedvelik meg e két új édességet.

Mialatt az ország egyes vidékein rosszra fordult az idő, Temes és Arad megye állami mezőgazdasági egységeinek földjein a közhasznú repülőszolgálat gépeinek személyzete, Ştefan Ruştean, Paul Pîlargiu és Mihai Oprea irányításával, folytatja a földek trágyázását.

A közhasznú repülőszolgálat pilótái az év eleje óta tervén felül 250 órát repültek, s ezalatt több mint 10 ezer hektáron szórtak el műtrágyát.

Március 27-én újabb rendkívüli lottóhúzást rendeznek. Ez alkalommal a résztvevők a pénzösszegeken kívül Dacia 1300-as és Skoda S 100-as típusú gépkocsikat (korlátlan számban), valamint törökországi kirándulásokat nyerhetnek. A rendkívüli húzás lottószelvényeinek árusítását hétfőtől, március 19-től kezdik meg.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti, ma, március 15-én változó, csapadékra hajló idő. Főleg Bánát déli részén havaseső, havazás várható. Mérsékelt, időnként megélénkülő keleti, délkeleti szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3 és plusz 1, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 0 és plusz 5 fok között váltakozik.

A következő két napon feljavul az idő. A csapadékmennyiség csökken. A hőmérséklet lassan emelkedik.

Tájékoztató

Szerkesztette SZABÓ JÁNOS

Autósok, figyelem!

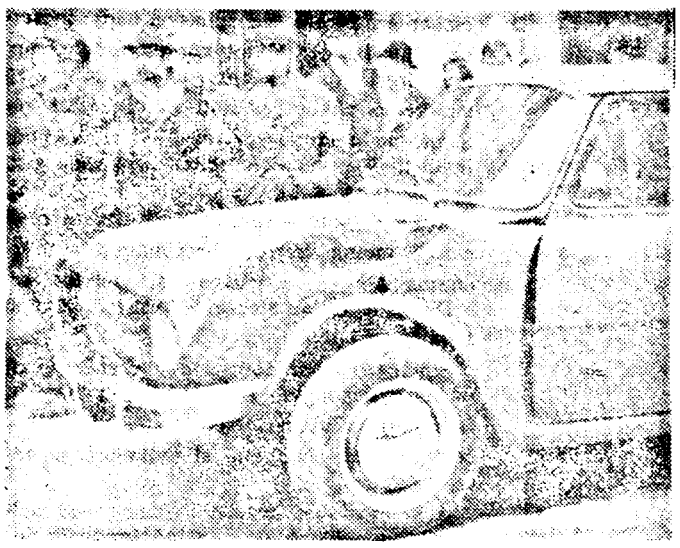

Megrongálódott kocsi, jelentős pénzbírság — íme a közlekedési szabálysértés „eredménye". Az 1—AR —5015-ös rendszámú személygépkocsi vezetője nem tartotta be az elsőbbségi előnyszabályt, nem adta meg az elsőbbséget a közeledő villamosnak. Az összeütközés aránylag szerencsés kimenetelű volt, hisz sokkal rosszabbul is végződhetett volna.

Új típusú töltőtollak

Csaknem 40 féle töltőtollat, évente tíz- és tízmillió darabot gyárt a szebeni Flamura Roşie töltőtollgyár. A vállalat nagy és nemes hagyományokat folytat. Mint ismeretes, a töltőtoll feltalálója román volt: Petrache Poenaru. Tudor Vladimirescu titkára. A jeles román tudós csaknem másfél évszázaddal ezelőtt Bécsben és Párizsban szabadalmaztatta az új írószerszámot...

A legújabb gyártmány, az Astra 101 töltőtoll Gheorghe Iosif és Nicolae Sîrbu fiatal mérnökök találmánya. Az új írószerszám nem nagyobb a szokásosnál, de csaknem kétszer annyi tintát szív fel, a tollhegy kiváló minőségű és rugalmas, az egész toll új rendszerű.

Az új gyártmányok közé tartozik a Sextet és az Expres töltőceruza-készlet, az Universal grafitos, illetve pasztás töltőceruza. Rövidesen elkészül a Presto töltőceruza, és a lúdtollat utánzó Caligraf töltőtoll.

Az Arad Megyei Turisztikai Hivatalnál ezekben a napokban kötik meg a szerződést azokkal, akik hajlandók hazai turistáknak szobát bérbe adni. Felkérik tehát az érdekelteket, hogy mielőbb jelentkezzenek a hivatalnál a szerződés megkötése végett.

Az Arad megyei Pécska közelében valóságos természeti csodának számító erdő terül el. A rendkívül buja növényzet állandó harcban áll a homokos talajjal és ettől egyre újabb és újabb területeket hódít el. Ez a jelenség rendkívül szokatlan, mert a növények rendszerint kihalnak a száraz és kopár homokos talajon. A növényzet rohamosan terjed a meghódított homokos talajon. Kúszónövényekkel borított magas fák nőnek itt, olyan dús változatosságban, hogy az erdő a Duna-deltai erdőkre emlékeztet. Az erdő ősvényei mocsári-tölgyek, nyárfák, szilfák, kőrisfák, galagonya- és sombokrok, vadszőlő és komló indái között kanyarodnak. Nem messze innen a Maros egyik ágában tavirózsák virítanak.

ELMARADT A MÁRA MEGHIRDETETT IRODALMI MATINÉ

A csütörtök délután 17 órára, a színház Stúdió termében meghirdetett versestel, Valeriu Ripeanu irodalomkritikus távolmaradása miatt, március 29-re halasztották.

Öt perc kikapcsolódás

Vízszintes: 2. Éjjeliőr. 7. Orbán Károly. 9. Női név becézve. 10. Három er. 12. Részvénytársaság. 14. Anyóka-e? 16. Gábor Andor. 17. Hiányos gém. 18. Feltétlenül megbízik benne. 20. Repülőgépmárka. 21. Kétezer-ötszáz. 22. Ilyen bársony is van. 24. Bánat. 25. ...leves, hajnalig mulatók kedvenc eledele (utolsó kockában ly).

Függőleges: 1. Férfinév. 3. Hajó közepe. 4. Távolkeleti ország. 5. Hangtalanul tolat. 6. Ök — románul. 8. Arcápoló szer. 11. Irén páros betűi. 13. Tudor Vladimirescu is ilyen vezér volt. 15. Két szó: papírlap rádiós rövidítése. 16. Kabát kelléke. 19. Hosszmérték rövidítése. 20. Eszem-iszom (lakoma). 22. Kiütés. 23. Ellentétes kötőszó.

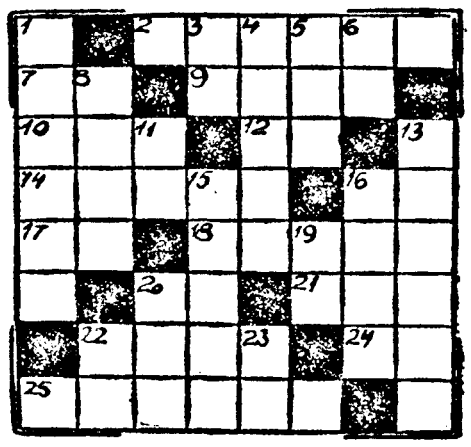

Egy férfi, kézzel-lábbal integetve rohan az éppen elindult autóbusz után.

Az egyik utas fölényesen leszól:

— Nyugi, nyugi, várja meg a következőt.

— Megvárnám, de én vagyok az autóbusz sofőrje...

Versenypályázaton részt vett sajtólevelezők, figyelem!

Mint ismeretes, lezárult az a verseny, amelyet lapunk szerkesztősége az Újságíró Szövetség helyi fiókjával együtt januárban indított a legjobb riportok, portrék és jegyzetek megírására.

A bíráló bizottság a verseny első díját Darázs Józsefnek, második díját Kelona Bélának, harmadik díját pedig Fiegel Erzsébetnek ítélte.

A további három helyezett: Kása Nádja, Gugyelka András és Mészáros László dicséret-díjat nyert.

Felkérjük a fent említetteket és mindazokat, akik a versenyen írásbeli dolgozattal is részt vettek, hogy ma, március 15-én, du. 5 órakor jelenjenek meg az aradi sajtóklubban (Köztársaság útja 81. sz.), hogy az ünnepélyes eredményhirdetés alkalmával átvegyék a tárgynyeremányeket, diplomákat és okleveleket.

Apróhirdetések

Eladó elfoglalható családi ház két szoba mellékhelyiségekkel és kerttel, Nicu Stejărel utca 12. (162)

Eladó sürgősen elfoglalható családi ház nagy kerttel, Mărului utca 49 — Pernyávai. (179)

Eladó elfoglalható háromszobás magánház mellékhelyiségekkel, központi fűtéssel, Karl Marx utca 168. (180)

Eladó azonnal elfoglalható ház, négy szoba, konyha, fürdőszoba, nagy szőlőskert, Gheorghe Stoica utca 86 — Kisszentmiklós. (181)

Eladó azonnal elfoglalható új ház, öt szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel, Moldului utca 43 — Újarad. (182)

Sürgősen eladó Danuvia 125 cm³ motorkerékpár. Războieni utca 53 — Grădiște. (184)

Eladó 45 méhcsalád, Cotonoștilor utca 7m — Újarad. (180)

Keresek megbízható nőt gyermekek mellé és háztartásba. Chila Toma, Köztársaság útja 12—18, C lépcső, III. emelet, 16. lakás. (183)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, akik édesanyánkat utolsó útjára elkísérve és sírjára virágot helyezve részvétükkel igyekeztek fájdalmunkat enyhíteni.

Lőcs Rudolf és Lőcs Ákos
(186)

● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSOR ●

Filmek

DACIA: A tanár úrnak szeretettel (am) (9.30, 12, 15, 17.30, 20); STÚDIÓ: Férfiak nyara (sz) (10, 12, 14, 16, 18, 20). MUREŞUL: Szép, becsületes ausztrállal emigráns (o) (10, 12.30, 15, 17.30, 20). IFJÚSÁGI: Nagyzási hóbort (fr) (11, 13.45, 16, 18.15, 20.15). PROGRESUL (Újarad): Szeressétek az állatokat és a gyermekeket (am) (15, 17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Az utolsó ismeretlen lakhely (fr) (17, 19). CFR (Grădiște): Az elveszett erdő (r) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Sorompó (r). INEU: Az utolsó vonat Gun Hillből (am). CHIŞINEU CRIŞ: Út félárnyékban (r). NAGYLAK: Volt egyszer egy rendőr (fr). KÜRTÖS: Ha kedd van, akkor Belgium (am). PANKOTA: Robin Hood (o). SEBES: A cheyennek ősze (am). SZENTANNA: Ion kapitány nyila (r). PÉCSKA: Hárman Virginiából (am). ŞIRIA: Egy rendőrfelügyelő vallomásai a köztársaság ügyésze előtt (o). VINGA: A nagy fehér reménység (am). BUTTYIN: Vidékiek (am).

Televízió

9.00 Francia nyelvtanfolyam (46. lecke). 9.30 Aşchiuţă barátai. 10.00 Telex. 10.05 Hirdetések. 10.10 Műszaki klub (ismétlés) 10.40 Az ismeretlen Bukarest. 11.00 Filmmúzeum: Ingrid Bergman-ciklus (ismétlés). 12.50 Híradó. 16.00—17.00 Tv-iskola: biológia, filozófia és tudományos szocializmus. 17.30 Magyar nyelvű adás: Hétről hétre; Kultúresemények; Birta József riportja a fővárosról; A marosvásárhelyi Sympathy-együttes könnyűzene műsora; Gyermekműsor. 18.30 Telex. 18.35 Hirdetések. 18.40 Zenei aktualitások. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Emlékezés Bábolnára. 20.20 Humoralbum: Walt Disney. 20.45 Fiatalok önmagukról. 21.15 Névtelen csillag — könnyűzene-vetélkedő. 22.10 24 óra. 22.40 A Kolozsvári Román Opera olaszországi szereplése.

Színház

SZOMBATON, március 17-én este fél 8 órakor: Act venețian (bérletszünet);

VASÁRNAP, március 18-án délelőtt 10 órakor: Glavirele plîng în oraş (vers, zene, táncműsor); délután fél 4 és este fél 8 órakor: Preşul (bérletszünet).

STÚDIÓ 197

CSÜTÖRTÖKÖN, este fél 8 órakor: Joc de pisici (F bérlet, Készruhagyár, Bútorgyár, Progresul, Ügyészség, Bíróság, Ügyvédi kollégium).

VASÁRNAP, március 18-án este fél 8 órakor: Joc de pisici (I bérlet, Electrometal, Megyei Út- és Hídépítő Vállalat).

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, március 18-án délelőtt 11 és hétfőn, március 19-én este 8 órakor szimfonikus hangversenyt tart a Kultúrpalota nagytermében.

VEZÉNYEL Emanuel Elenescu érdemes művész, Bukarest. Közreműködik Ruha István érdemes művész — Kolozsvár.

MŰSORON Doru Popovici Két szimfonikus vázlat, Lalo Spanyol szimfónia hegedűre és zenekarra, Beethoven VI. pasztorál-szimfónia.

Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál.

Intézkedések a különleges időjárás okozta nehézségek leküzdésére

A masszív havazás és a hóvihar következményeinek felszámolására alakult központi parancsnokság HATÁROZATA

(Folytatás az 1. oldalról)

2. — A Villamosenergia-ipari Minisztérium intézkedik az összes berendezések és helységek, elsősorban az ipari egységek folyamatos áramellátásáról, a villamosközpontok és -hálózatok zavartalan üzemeléséről, a légvezetékek megrongálódásának elkerüléséről. A minisztérium szervezzen szállítóeszközökkel, szerszámokkal és megfelelő anyagokkal felszerelt karbantartó csoportokat, hogy a hóvihar következtében megrongálódott berendezéseket gyorsan üzembe helyezhessék.

A vízierőműveknél intézkedni kell a gátak műszaki ellenőrzéséről, a bekötőutak szabaddá tételéről és az erőtelepeken az árvízveszély megelőzéséről.

3. — A minisztériumoknak, az összes gazdasági egységek vezetőinek és az ezekben az egységekben alakított parancsnokságoknak erélyes intézkedéseket kell tenniük a termelési folyamat normális lebonyolítása érdekében és ebből a célból biztosítaniuk kell: az összes gazdasági egységek felé vezető utak szabaddá tételét, a műszaki-anyagi ellátást, a szállítóeszközöket és az alkalmazottak munkahelyi jelenlétét. A Műszaki-anyagi Ellátásügyi és Állóalap-gazdálkodás-ellenőrzési Minisztériumnak határozott intézkedéseket kell tennie az iparvállalatok nyersanyagokkal, segédanyagokkal és üzemanyaggal való ellátása érdekében.

4. — A néptanácsi végrehajtó bizottságoknak, a vállalatok és intézmények vezetőinek azonnali intézkedéseket kell tenniük a meglévő üzemanyag ésszerű felhasználására és a tevékenység normális folytatásához szükséges mennyiségek további beszerzésének biztosítására. Úgyszintén intézkedniük kell a lakások fűtéséhez szükséges fűtőanyag biztosításáról.

5. — A Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Minisztériumnak és a néptanácsi végrehajtó bizottságoknak intézkedéseket kell tenniük az állat- és baromfitenyésztő kombinátok megfelelő ellátására, elsősorban takarmánnyal és vízzel; intézkedni kell az állatok elszállásolásáról, a fűtőberendezések megfelelő működéséről, főleg a baromfikombinátokban. Szabaddá kell tenni az üvegházakhoz, fóliaházakhoz és melegágyakhoz vezető utakat, el kell takarítani fedelükről a havat és biztosítani kell a növények megfelelő fejlődéséhez szükséges hőmérséklet fenntartását.

6. — A Belkereskedelmi Minisztériumnak és a néptanácsi végrehajtó bizottságoknak intézkedéseket kell tenniük a lakosság szakadatlan ellátására élelmiszertermékekkel, biztosítva az árukészletek célszerű felhasználását és elosztását. A tejet elsősorban a kórházaknak, gyermekotthonoknak és bölcsődéknek kell szállítani. A kereskedelmi egységek személyzete és a honpolgárok részt vesznek a raktárakhoz és kereskedelmi egységekhez vezető utak szabaddá tételében a raktárak és az egységek normális működésének biztosításáért.

7. — Bukarest municipiumban, a hóvihar által érintett más municipiumokban és városokban az összes honpolgárok kötelesek részt venni az utcák, a gazdasági, kereskedelmi és szociális-kulturális egységekhez vezető utak szabaddá tételében a helyi parancsnokságok által megjelölt intézkedéseknek megfelelően.

Az összes honpolgárok kötelesek eltisztítani a havat az általuk lakott épületek elől; a balesetveszély kiküszöbölése céljából le kell seperni a havat az épületek tetejéről is.

8. — A normális közlekedési viszonyok helyreállításáig nem közlekedhetnek a közutakon és a városok utcáin a szocialista tulajdonban vagy személyi tulajdonban lévő személygépkocsik. A szocialista egységek személyszállítás céljaira négykerék-meghajtású közlekedési eszközöket vagy tömegszállítási eszközöket használnak. A Belügyminisztérium gondoskodik a fenti előirányzatok teljesítéséről.

NICOLAE CEAUȘESCU.
România Szocialista Köztársaság fegyveres erőinek főparancsnoka

A Meteorológiai Intézet jelenti

Szerdán az ország déli és keleti részén, helyi jelleggel északnyugaton havazott, Dobrogeaban esett az eső. A délután folyamán Munténiában és Bánátban eső és havaseső hullott. Estére Moldova központi részének több helységében és Munténia keleti felében az idő lecsendesedett.

Tulcea, Galați, Ilfov és Vaslui megyében helyenként jég képződött.

A szélerősség csökkent Munténia nyugati részén, de továbbra is hóviharokat okoz Moldova központi és déli részén, valamint a Bărăganon.

A legmagasabb nappali hőmérséklet 14.00 órakor elérte a plusz 5 fokot az ország nyugati részén — Temesváron, Székelyhidon és Szatmáron, a legalacsonyabb pedig a minusz 4 fokot a moldovai Tulnici helységben. Bukarestben a déli hőmérséklet nulla fok volt.

Csütörtökön, március 15-én délen és keleten, az ország többi részén elvétve továbbra is havazni fog. A Bánátban, Dobrogeaban, a Bărăganon és Dél-Moldovában havazás, havaseső és eső, valamint jégképződés várható. Erősödő szél és hóvihar Moldovában, Dobrogeaban és Munténia keleti részén.

A nap folyamán a csapadékmennyiség és a szélerősség csökkenése várható. A nappali hőmérséklet minusz 3 és plusz 7 fok között váltakozik.

Bukarestben gyenge havazás és a szélerősség csökkenése várható. A legmagasabb hőmérséklet eléri a 3—4 fokot.

A Kisipari Szövetkezetek Megyei Szövetsége

Arad, Eminescu utca 57. szám
vállalja

intézmények, vállalatok és magánszemélyek megrendelésére mindennemű kártevő (patkány, egér, különböző rovarok) irtását.

A patkány- és rovarirtást, nagy hatékonyságú szerekkel a legrövidebb idő alatt végrehajtják.

Rendeléseket a Kisipari Szövetkezetek Megyei Szövetsége termelési osztályánál (Március 6 utca 12—14) lehet benyújtani.

Telefon 1—63—68. (417)

A Kisipari Szövetkezetek Megyei Szövetsége

versenyvizsgát hirdet az alábbi állások betöltésére:
— eladási osztályvezető
— ellátási irodafőnök

Mindennemű felvilágosítást a Kisipari Szövetkezetek Megyei Szövetségének személyzeti osztálya nyújt. Malul Mureșului utca 31 szám. Telefon 1—56—19.

(417)

A Közlekedés- és Távközlésügyi Minisztérium közli

Minthogy Olténia déli részén, Munténiában, Dobrogeaban, Moldovában és Erdély keleti részén az időjárás ismét rosszabbra fordult, erős hófúvások és havazások vannak, a Közlekedés- és Távközlésügyi Minisztérium 22 országúton felfüggesztette az összes járművek közlekedését.

Szerdán az esti órákban újra megnyíltak a Bukarest — Snagov — Ploiești, a Caracal — Corabia, a Craiova — Bechet, a Caracal — Găneasa és a Balș — Găneasa országútszakaszok.

Szerda délelőtt az országúti forgalmat lezárták a Bukarest — Pitești autósztrádán (10—60 km), valamint a következő országútszakaszokon: Bukarest — Buftea — Ploiești (12—59 km), Albești — Urziceni (4—43 km), Bukarest — Urziceni — Buzău (57—68 km), Urziceni — Slobozia — Giurgieni (5—17 km és 90—112 km), Bukarest — Lehliu (30—58 km), Bukarest — Oltenița (7—66 km), Bukarest — Giurgiu (24—55 km), Giurgiu — Ghimpați (0—39 km), Giurgiu — Zimnicea (13—14 és 33—60 km), Kézdivásárhely — Oituz (76—80 km), Slobozia — Călărași (91—127 km), Rm. Sărat — Brăila (0—30 km), Măcin — Isacea (99—120 km), Oltenița — Daia (20—64 km), Alexandria — Zimnicea (0—45 km), Zimnicea — Tr. Măgurele (0—50 km), Alexandria — Tg. Măgurele (0—51 km), Ghimpați — Găești (20—47 km), Bukarest — Chitila — Pitești (15—38 km), Rm. Sărat — Focșani — Tișița (150—230 km), Tișița — Tecuci (1—6 km), és Tecuci — Sendreni.

Az Útügyi Vezérigazgatóság keretében működő területi egységek különleges felszereléssel ellátott csoportjai megszakítás nélkül váltásokban dolgoznak, hogy mielőbb felszabadítsák ezeket az útvonalakat.

A milicia főfelügyelősége közli

...hogy a masszív havazás és hóvihar okozta rendkívüli közlekedési nehézségek miatt a törvényes előírásoknak megfelelően, szigorúan tilos a személyi tulajdonban lévő gépkocsik közlekedése a Bukarest municípium és a havazás által érintett többi helység közlekedési útvonalain.

Úgyszintén tilos kihozni az építőtelepek és a többi szocialista egység garázsaiból, illetve gépkocsi parkolóhelyeiről az említett egységekhez tartozó gépjárműveket. Mentesülnek a tilalom alól a közszállítási közlekedési eszközök, a célgépkocsik, a négykerék-meghajtású gépjárművek, valamint a vállalatok és a lakosság ellátásához elengedhetetlenül szükséges szállításokat végző járművek.

A behavazott útvonalakon maradt gépjárművek vezetői kötelesek mindent megtenni a forgalom szabaddá tételének és a hóeltakarító berendezések működésének biztosításáért.

A vasutasok és más alkalmazottak ezrei

...és fegyveres erőink sok katonája dolgozott szerda délután, hogy eltakarítsa a nagy mennyiségű havat a CFR bukaresti, craiovai, galați-i és constantai igazgatóságaihoz tartozó fűtőházak környékéről, a rendező pályaudvarokról, a vasútállomásokról. A fővárosi Északi Pályaudvaron, az Obor, a Băneasa és a Progresul vasútállomáson, valamint a ploiești-i és a craiovai vasútállomásokon a vasutasokon és más alkalmazottakon kívül több mint 5000 katona vett részt a hóeltakarításban. A Roșiori de Vede, Caracal, Piatra Olt, Pitești, Mărășești, Adjud, Barboși, Galați és Tecuci vasútállomáson is dolgoztak katonák.

A Vasútügyi Főosztálytól kapott adatok szerint a nagy erőfeszítésnek köszönhetően a délután folyamán az egész országban zavartalan volt a csökkentett áru- és utasforgalom. Minthogy a körülmények nem teszik lehetővé a normális vasúti közlekedést, 78 gyorsvonatot és személyvonatot kivontak a forgalomból, amelyek Bukarest és Szeben, Constanța, Mangalia, Craiova, Temesvár, Pitești, Piatra Olt, Kolozsvár, Găești, Galați, Drobeta Tr. Severin, Arad, Zimnicea, Bacău, Adjud, Călărași, Suceava és Iași között közlekedtek.

A forgalomban maradt vonatok késéssel érkeztek rendeltetési helyükre.

Az Egészségügyi Minisztérium felhívására

az orvosi kar az ország egész területén behatóan támogatja a dolgozók erőfeszítéseit a hóvihar okozta nehézségek leküzdésére. A megyei egészségügyi igazgatóságok és a Bukarest municipiumi egészségügyi igazgatóság állandó készültséget tart a székházakban, hogy bármely pillanatban eleget tehessen feladatainak a sürgős egészségügyi akciók operatív irányítása és az Egészségügyi Minisztérium rendelkezéseinek az egységekhez való haladéktalan továbbítása terén. Egyidejűleg megfelelő felszereléssel ellátott orvosi-egészségügyi csapatokat szerveznek, amelyek az elszigetelt területeken fognak működni a betegekről való gondoskodás és az elsősegélynyújtás céljából. Ezekben az akciókban kötelesek részt venni a Vöröskereszt egész aktívája, valamint az egészségügyi csoportok is.

A gyógyszertáraknak nappal és éjszaka egyaránt gondoskodniuk kell a helyzeteknek megfelelő orvosság-ellátásról.

A szakminisztérium elrendelte, hogy gondoskodjanak a nyilvántartott szállíthatatlan betegek, valamint a gyermekek és terhes asszonyok aktív orvosi felügyeletéről. Megerősítik az egészségügyi egységek és osztályok készenlétét a szülési balesetek megelőzése céljából. A terhes nőket a szülés kezdetének első jeleire kórházba szállítják és valamennyi egészségügyi egységben biztosítják számukra a megfelelő szülési lehetőségeket. A kórházak, poliklinikák, szülőotthonok és az összes többi egészségügyi egységek állandóan megfelelő készlettel fognak rendelkezni orvosságokból, antibiotikumokból, vérből, plazma-pótanyagokból, gyermektápszerekből és tejporból.

A ragályos betegségek és főleg az ételmérgezések elkerülésére szigorúan ellenőrzik a higiéniai feltételeket, az élelmiszereket és az ivóvizet.

Megkülönböztetett figyelmet fordítanak a négykerék-meghajtású szállítóeszközök ésszerű használatára, hogy az orvosi személyzet haladéktalanul segítséget nyújthasson, és biztosítsák a gyógyszerekkel, egészségügyi anyagokkal és élelmiszerekkel való ellátás minél zavartalanabb menetét.

Az ipari és háztartási villamosenergia-fogyasztók

folyamatos ellátása, a vihar következtében megrongálódott berendezések gyors üzembe helyezése érdekében az illetékes minisztérium mintegy 1400 tapasztalt villanyszerelőből intervenciós csoportokat alakított, és rendelkezésükre bocsátott 87 négykerék-meghajtású tehergépkocsit, 35 traktort, 6 lánctalpas járművet, a szükséges szerszámokat és anyagokat.

Szerda délután az összes hő- és vízierőművek az előirányzott paraméterek szerint üzemeltek és biztosították az országos hálózatnak a szükséges villamosenergia-mennyiséget. A 400—220 és 110 kilovoltos hálózatok teljes kapacitással üzemeltek. Mindössze két rongálódás történt a 110 kilovoltos hálózatban. A megrongálódott 120 helyi közepes feszültségű vezeték közül 95-öt teljesen, 22-őt részlegesen kijavítottak, más 3 vonal javítása pedig folyamatban van.

A villanyszerelők szorgossága és hősiessége, a helyi szervek, egyes vállalatok és a katonák támogatása lehetővé teszi az egész ország ipari egységeinek és más villamosenergia-fogyasztóinak jó körülmények közötti ellátását.

★

A hóvihar okozta nehézségek elleni harcban a közhasznú repülőszolgálat személyzete is kiveszi részét. Dicséretre méltó helyállásukról említünk meg egy példát.

Anton Olaru pilótaparancsnok kedden a szélvihar ellenére vállalta: YR—EMA helikopterével felszáll a bukaresti Băneasa repülőtérről, hogy ellenőrizze és jelezze a rongálódásokat a Bukarest—Giurgiu—Oltenița és a Călărași—Mangalia—Constanța—Slobozia nagyfeszültségű áramvezetékeken. A látási viszonyok nagyon rosszak voltak, a repülősök és az energetikusok jó együttműködésének köszönhetően azonban már az ellenőrző repülés első óráiban jelentősen csökkentek a rongálódás miatti fennakadások.

★

A TAROM légiforgalmi vállalat közli, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt március 14-én felfüggesztette az összes belföldi és külföldi járatokat.

(Agerpres)

Hírünk külföldön

MOSZKVA.

A moszkvai Szokolnyiki parkban március 14-én megnyílt a román világítótest szakkiállítás, amelyet a Maşinimport külkereskedelmi vállalat és az Electrobanat üzem rendezett. A kiállítás román szakcikkeket, köztük ipari világítótesteket, világítási kellékeket mutat be.

A kiállítás megnyitásán részt vettek a Szovjetunió Minisztertanácsának, Állami Tervbizottságának, Külkereskedelmi Minisztériumának és Kereskedelmi Minisztériumának a képviselői, szovjet külkereskedelmi egységek vezetői.

PÁRIZS.

A mezőgazdasági gépek 44. párizsi nemzetközi kiállításon a Brassói Traktorgyár összesen 12 darab, 9 traktortípust mutat be. Ezek közt szerepel az egyenlő átmérőjű kerekekkel rendelkező, nagy érdekiődésnek örvendő DTE—445 és a DTE—550 típusú, valamint a két változatban bemutatott U—550 típusú traktor. Új változatban került bemutatásra az U—650 M és az U—651 M típusú, modern hidraulikus berendezéssel ellátott traktor is.

A román standot szakértők, üzletemberek, köztük a román traktorokat importáló belgiumi, NSZK-beli, hollandiai és spanyolországi üzletemberek tekintették meg.

LONDON.

London szívében, a Piccadilly téren a Reed International társaság termében szerda délután ünnepélyesen felavatták a Szocialista Románia Hónapja keretében szervezett román kiállítást. A kiállítás anyaga 25 évi gazdasági, társadalmi, kulturális és tudományos eredményeinket szemlélteti. Fontos helyet foglalnak el a kiállításon a könyvkiadói újdonságok, s ezek közt is Nicolae Ceauşescu elvtárs műveinek angol nyelvű kiadása és az országunkról és a román államfőről nemrég Londonban megjelent kétkötetes munka.

KAIRÓ.

Szerdán újabb fejezettel bővült Románia és Egyiptom termelési kooperációja, amely az utóbbi években számos eredményt ért el különböző gazdasági területeken. Egy évvel a heluani traktorszerelő-szalag üzembe helyezése után, amelyről eddig több mint 1000 traktor gördült le, felavatták az ARO terepjáró gépkocsi szerelőszalagját.

Az ARO-kat a kairói Eltramco vállalatban szerelik össze. Az avató ünnepségen jelen voltak hazánk Nehézgépipari Minisztériumának képviselői, a vállalatvezetőség képviselői, valamint számos román és egyiptomi szakember.

A kooperációban készült első gépkocsi neve Ramszesz, s az első példányt kiállították a kairói nemzetközi vásáron.

Román—török árucsere-megállapodás

Az Ankarában lefolyt tárgyalások eredményeként szerdán Románia és Törökország között újabb kormányközi dokumentumokat írtak alá a kereskedelmi cserék további fejlesztéséről. A dokumentumok előirányozzák, hogy a kétoldalú kereskedelmi cserék tárgyát képező hagyományos és új román és török termékek kölcsönös kifizetése szabad devizákban történik.

Seref Durugorul, török kereskedelmi miniszterhelyettes ez alkalmoból kijelentette, hogy „az Ankarában megkötött egyezmények célja valóra váltani a két országnak a kölcsönösen előnyös árucsere további bővítésére irányuló óhaját".

Kádár János Varsóba érkezett

Edward Giereknek, a LEMP KB első titkárának és Piotr Jaroszewicznek, a LEMP KB Politbürója tagjának, a Lengyel NK Minisztertanácsa elnökének a meghívására szerdán baráti munkalátogatásra Varsóba érkezett Kádár János, az MSZMP KB első titkára és Fock Jenő, az MSZMP KB Politikai Bizottságának tagja, a Magyar NK kormányának elnöke. Ugyanaznap — közli a PAP hírügynökség — megbeszélésekre került sor a két ország párt- és államvezetői között.

Helsinki

A béke és a biztonság oszthatatlan

Szerdán Dipoliban, Bulgária képviselőjének elnökletével újabb ülést tartott az összeurópai konferencia első napirendi pontjának kidolgozásával megbízott munkacsoport. A vita során folytatták az első napirendi pontra — az európai biztonságra vonatkozóan a különböző delegációk által előterjesztett javaslatok megvitatását. A tanácskozások feltárták, hogy szerves kapcsolat áll fenn a biztonság létrehozását célzó folyamat és azok között a lépések között, amelyek az európai államok kapcsolataiban a bizalom és a stabilitás fokozásához vezethetnek. Megállapították, hogy nagy népszerűségnek örvend a katonai kötelezettség-csökkentés és a leszerelés eszméje, a feszültséget előidéző okok kiküszöbölése, amely alapvető problémája jelenleg az európai biztonság megvalósításának, mivel egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a béke és a biztonság oszthatatlan.

Az ehhez a napirendi ponthoz benyújtott számos javaslat között létrejött közeledés alapján a részvevők megállapodtak egy olyan dokumentum kidolgozásában, amely általános keretül és alapul szolgál ahhoz, hogy a munkacsoport megvitassa az európai biztonság katonai vonatkozásait, valamint abban, hogy ezeket beillesszék az európai általános konferencia záróokmányába.

Siker a lipcsei vásáron

Horst Solle, a Német DK külgazdasági minisztere sajtóértekezleten megvonta a Lipcsei Tavaszi Nemzetközi Vásár ideiglenes mérlegét, kiemelve az NDK gazdasági téren elért eredményeit, a szocialista országok gazdasági együttműködését és a vásár szerepét a kelet-nyugati kereskedelem fejlesztésében.

Egy másik sajtóértekezleten Gerhard Nitzsche, az NDK külgazdaságügyi miniszter-helyettese foglalkozott a Német DK és a Románia Szocialista Köztársaság közötti gazdasági kapcsolatok fejlődési kilátásaival. Miután emlékeztetett arra, hogy ebben a hónapban lesz az NDK és a Románia közötti gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes kormánybizottság fennállásának 10. évfordulója, a miniszterhelyettes elmondotta, hogy e tíz év során az árucsere-forgalom több mint négyszeresen emelkedett, az 1975. évig terjedő hosszú lejáratú együttműködési terv előirányzatai pedig már 1973 végén megvalósulnak. A továbbiakban hangsúlyozta, hogy a két ország között az optika, a szerszámgépek, az elektrotechnika stb. terén számos kooperációs és szakosítási megállapodás áll fenn. Románia egy nagyszabású komplex kohászati létesítményt szállít és szerel fel az NDK-ban.

A VII és VIII. oldalt
TÓTH SÁNDOR
szerkesztette

Európa-szerte dühöng a tél

Jugoszlávia keleti és déli részén is szokatlanul rossz az időjárás, a napokban több hó hullt, mint az elmúlt három hónapban együttvéve. A Belgrád—Nis országutat és a kelet-szerbiai és macedóniai utakat mind befújta a hó. Bosznia keleti részén és Szerbiában, Macedónia és Montenegro északi részén kedden tovább havazott. A többi vidéken főleg eső és havaseső esett. A Duna- és a Morva-medencében hóvihar volt. A szerb Bánátban és Belgrádban a szél sebessége elérte az óránkénti 70 kilométert. A Timok-völgyében olyan erős hóvihar dühöngött, hogy egyetlen óra alatt befújta az összes utakat, s így az övezet teljesen elszigetelődött az ország többi részétől. A Paracsin—Zajecsar országúton le kellett állítani a forgalmat, mert a gépkocsik százai elakadtak az úton. A hóeltakarításban a katonák is részt vesznek, de a hóvihar nagyon akadályozza a munkát.

★

Kedd este óta Magyarország legnagyobb részén is havazik, s további havazás és havaseső várható. Budapesten megtették a szükséges intézkedéseket a havazás okozta esetleges nehézségek megelőzésére.

Indokínai jelentés

HANOI.

Hanoiban az amerikai hadifoglyok újabb csoportját bocsátották szabadon. A 108 hadifogoly átadására a négyes katonai vegyesbizottság és a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság képviselőinek jelenlétében került sor.

PÁRIZS.

Li Van Szau, a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány küldöttségének vezetője a párizsi Vietnam-konferencián kijelentette, hogy noha másfél hónap telt el a párizsi Vietnam-egyezmény aláírása óta, a saigoni kormányzat változatlanul nagyszabású hadműveleteket és rendőrakciókat folytat az ellenőrzése alá tartozó övezetek bővítésére.

A saigoni kormány folytatja a nemzeti megbékélésért és egyetértésért küzdő dél-vietnami hazafiak elleni megtorlást, lábbal tiporja a demokratikus szabadsgjogokat, megakadályozza az újságírók részvételét a forradalmi kormánynak a négyes katonai vegyesbizottságban működő képviselői sajtóértekezletein — hangoztatta Li Van Szau.

Az ideiglenes forradalmi kormány — mondotta befejezésül — követeli a párizsi egyezmény előírásainak szigorú alkalmazását, közöttük azét is, hogy a saigoni kormányzat adja át a polgári politikai foglyokat az ideiglenes forradalmi kormány képviselőinek.

SAIGON.

Az amerikai hírügynökségek tájékoztatása szerint a több mint 8 év óta Dél-Vietnamban állomásozó dél-koreai csapatok március 14-én hivatalosan megszüntették hadműveleteiket. A dél-koreai katonai személyzet visszavonása Dél-Vietnamból március 28-án fejeződik be. 1969-ben, amikor az USA agressziója a legnagyobb méreteket öltötte, több mint 50 000 dél-koreai katona és tiszt állomásozott Dél-Vietnamban.

SAM NEU.

Szufanuvong herceg, a Laoszi Hazafias Front Központi Bizottságának elnöke üzenetet intézett Szuvanna Fuma herceghez, a vientianei kormány miniszterelnökéhez a laoszi béke helyreállításáról és a nemzeti megbékélésről szóló egyezmény kapcsán. Az üzenet felkéri Szuvanna Fuma herceget, azonnal rendelje el kormánya fegyveres erőinek, hogy szigorúan tartsák tiszteletben a tűzszüneti egyezményt. A béke helyreállításáról és a nemzeti megbékélésről szóló egyezmény életbe léptetése érdekében a dokumentum követeli az amerikai légierő bevetéseinek és a thaiföldi csapatok Laosz felszabadított övezetei elleni támadásainak a felfüggesztését.

Legfrissebb híreink

A TASZSZ hírügynökség jelenti, hogy Észak-Norvégiában hatnapos NATO-hadgyakorlatokat tartottak. A hadgyakorlatokon a norvég az angol és a holland fegyveres erők 6000 tagja vett részt.

■

Alejandro Lanusse argentinai államfő a kedd esti kabinet-ülésen kijelentette, hogy nincs szükség második választási menetre, mert Hector Campora és Vicente Solano Lima, a Justicialista Felszabadítási Front elnöke, illetve alelnökjelöltje, bár március 11-én nem szerezte meg a szavazatok abszolút többségét, megválasztottnak tekinthető — jelenti a France Presse és az Associated Press. Campora és Solano, a köztársaság megválasztott elnöke, illetve alelnöke — mondotta Lanusse, majd felkérte kormányát, hogy május 25-ig, az új kabinet beiktatásáig adjon meg minden támogatást az újonnan választott hatóságoknak.

■

Amint a TASZSZ közli, a Lunohod—2 holdlaboratórium újból megkezdte működését és március 13-án visszatért annak a kráternek a közelébe, ahol a holdéjszakát töltötte. Az említett övezetben az előző holdnapon teraszos képződményeket fedeztek fel, ami a talajcsuszamlások létezését igazolja. A holdjármű behatóan megvizsgálta az övezetet.

A Lunohod—2 a továbbiakban északkelet irányban folytatja tevékenységét.

Karl Marxnak, a világproletariátus nagy tanítómesterének a londoni Highgate temetőben lévő sírjánál szerdán virágkoszorúkat helyeztek el halála 90. évfordulója alkalmából. Románia Szocialista Köztársaság részéről Pretor Popa román nagykövet helyezett el virágkoszorút. A koszorúzási ünnepségen Jan Styles, a Nagy-Britanniai Kommunista Párt Végrehajtó Bizottságának tagja mondott emlékbeszédet.

A Kabulban tartózkodó Amir Abbas Hoveyda iráni miniszterelnök és Mohammed Musza Shafik afganisztáni miniszterelnök kedden egyezményt írt alá a két ország területén áthaladó Helmand folyó vizével kapcsolatos, több mint egy évszázada tartó viszály rendezéséről — jelenti a Reuter.

A hírügynökség szerint Amir Abbas Hoveydát fogadta Mohammed Zahir Khan Shah afganisztáni király.

■

A franciaországi légiforgalmi irányítószemélyzet szakszervezete úgy döntött, hogy csütörtökig folytatják a három hete tartó sztrájkot. Amint a France Presse megjegyzi a munkaviszály rendezése holtpontra jutott. A Közlekedésügyi Minisztérium indítványozta, üljenek össze az összes szakszervezetek képviselői és tárgyalják meg a légiforgalmi irányítószemélyzet szakmai problémáit. Az irányítószemélyzet azonban a javaslatot elutasította, hangoztatván, hogy csupán az ő szakszervezetük sztrájkol, tehát neki kell tárgyalnia a hatóságokkal.

Gheorghe Zamfir pánsípművész és folklóregyüttese nagy sikerrel mutatkozott be a párizsi Olympia színházban.

A francia sajtó nagy elismeréssel ír szereplésükről, s hangsúlyozza, hogy a párizsi közönség végleg szívébe zárta a román művészeket.

Nyolcvankét éves korában elhunyt Tim Buck, a Kanadai Kommunista Párt elnöke. Tim Buck a párt egyik alapító tagja, 1929 és 1962 között főtitkára volt.

(Agerpres)

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii út 81. szám. Telefon: 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip. Arad. 40 168